

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Velik čas

Naš nepozabni nadškof dr. Jeglič je tik pred smrtjo govoril množici slovenskih fantov in mož o velikem času. On, ki je bil prav do zadnjega duševno svež, razgledan in ves mlad, ki je v svojem dolgem in razgibanem voditeljskem življenju preživel mnogo obdobja v rasti svojega naroda, nam je kot svojo oporoko zapustil zrel sad svoje molitve, razmišljanja in spoznanja, da je slovenski narod sredi velikega časa, ki od nas vseh zahteva tudi izredno velikih nalog. Zato je čas, da prepašemo svoja ledja in se napijemo volje in poguma ob velikem zgledu pokojnega Jegliča, ki je omahnil sredi borbe, sredi visokega dneva svojega življenja, ki ni poznalo ne večera ne zafona, — in gremo na delo, da izpolnimo sveto izročilo.

Naš pokojni narodni voditelj nadškof dr. Jeglič je velično našega časa prvenstveno zrl v povsem izrazitih svetovnonazornih frontah, ki se oblikujejo v naši dobi. »Satan ima že svojo fronto,« tako je govoril. Res, točneje bi sil, ki so danes na delu proti Bogu in krščanstvu ne mogli nihče označiti. V tem besnem sovraštvu proti vsemu, kar spominja na vero in Boga; v gigantski energiji, ki ne šteti ne moči, ne denarja in ne časa, kadar gre za to, da se ljudi odvrne od Boga; v prevečeni iznajdljivosti in rafinirani taktiki, s katero sovražnik zasleduje Cerkev, — je v resnici nekaj diabolicega, satanskega, nekaj, kar presega mero človeškega sovraštva in volje do uničenja. Satanova fronta je bolj in bolj prepojena s sovražnim duhom, niti križev, znamenj našega odrešenja, ki stoje ob naših potih in na naših gričih, več ne prenese. Vidi se, da gre v svojem besu na totalnost, da pripravlja popoln odpad.

Gorje ljudstvu, ki bi se dalo ustrahovati. Gorje nam, če ne bi totalna brezbožniška ofenziva izzvala v nas prav take totalne protiofenzive na celi črti za sveto kraljestvo božjega na zemlji! Gotovo ne po naši volji, smo potegnjeni v neizprosni boj, v katerem za nevtarce in gledalce ni več prostora. Satanova fronta je strnjena, pogumna in ne prikriva svojih ciljev. Boga hoče likvidirati v človeških srcih in zbrisati sleherni sled, ki naj bi človeka na Stvarnika spominjala. Njen bog je gmota, materija, njeni zavezniki v zlo nagnjena človeška narava, ki težko doume, kar je nadnaravnega, duhovnega; potem pa denar, ki vzdržuje pisano in govorjeno besedo ter oblasti zemlje, ki delajo proti Bogu. Proti tej fronti se bo uspešno borila le tista bojna vrsta, ki bo prežeta celotnega krščanskega duha, ki bo tako trdno verovala v zmago svoje ideje, kakor je veroval rajni Jeglič. Brez tega neomajnega zaupanja v končni uspeh ni mogoča nobena zmaga, kaj šele zmaga v tako težkem svetovnem nazornem boju. Otrokom luči je objubljena končna zmaga: »Ne bojte se, jaz, ki sem svet premagal, ostanem z vami do konca dni.« Toda njih dela morajo rasti v resnici iz pravega Kristusovega duha, ki mu je božje kraljestvo res prvi namen, in ne le preteza za druge cilje. S klicem: Povsod Bogal je končal nadškof Jeglič svoj znameniti nagovor. Naj se spremeni v geslo in zahtevo slovenskega katoliškega ljudstva!

S pravim duhom prepojeni smo dolžni poiskati tudi primerne orožja za gigantski boj, ki nam je usiljen. Pravo orožje in prava sredstva, to je drugo najvažnejše v tem boju, da ne bomo kakor nekdo, ki v prazno po zraku maha. Naša sodobna zapadno krščanska kultura ima svoje početke v Evropi v zgodnjem srednjem veku, stara je več kot 1000 let. Umljivo je, da je ne moremo z istimi sredstvi propagirati in braniti kot pred stoletji, kajti med tem se je svet že docela spremenil. Tisti, ki jo hočejo uničiti, so strnjeni v fronto, to se pravi, organizirani so v množice. Množični, masovni pokreti so znak našega materialističnega časa, v katerem le velike ljudske mase nekaj pomenjajo. S tem pa je tudi nam nakazan način dela in boja. Ako se zlo organizira, se morajo tudi tisti, ki hočejo zlo pobijati. Poedince le malo šteje. Nasprotnik ve, da bo lahko opravil s poedinci, ne pa s krepko, zavedno organizirano množico. Zato vedno in povsod najprej vdari po organizacijah zavednega katoliškega ljudstva in ga ničesar bolj ne boli, kakor da mora gledati, da jih njegova zahrbtna zvijačnost ni strla, ampak da prenovljene in pomlajene vstajajo k novemu življenju.

Nadškof Jeglič je zaklical: Možje in fantje, vi ste fronta proti satanovi fronti! To je isto kot: stojte trdno organizirani v katoliških organizacijah. Veliki Jeglič je vse svoje življenje pripravljaval ta čas. Snoval je katoliške verske organizacije, dajal pobudo za prosvetna in stanovska društva, zavedajoč se, da bo le krepko organiziran narod mogel v silnih časovnih tokih trdno obstati.

Zato v smislu Jegličeve oporoke brez odlaganja na delo za katoliške organizacije! Posebna skrb naj nam bo katoliška prosveta in katoliška mladina. Nasprotnik naše vere in kulture ne bo nič opravil, ne bo mogel sejati svoje ljulike, ako bodo krščanski ljudje strumno organizirani. Seveda ne smejo biti naše organizacije le na papirju, material za paradne statistične podatke, temveč živi, delovni organizmi katoliškega občestva. Mogočna mreža katoliških organizacij po mestih in v podeželju bo tudi neusahljiv vir bodrega javnega mnenja, ki ga nasprotnik ne s tiskom ne z lažno agitacijo ne bo mogel potvoriti.

Organizacija, da je kaj vredna, predpostavlja disciplino, disciplino pa avtoriteto. Priznajmo, da je v nas mnogo one slovenske zamaglenosti in razpuščenosti, ki vidi največjo odliko v tem, da nikogar ne priznava, nikogar ne posluša, vse skritizira in smatra le sebe za edino razodetje resnice. Vemo, da je konec svetovne vojne in preurednotenje nešteti vrednot na prelomu časa povzročilo akutno krizo avtoritete, ki je bila posebno značilna za prvo povojno generacijo. Toda tista doba se je že odmaknila, novejši rod zopet čisto pravilno z večjim poudarkom zahteva avtoriteto in se podroja vodstvu. Krščanstvo je visoko dvignilo osebnost in je ne zatira kakor tudi ne osebnega mnenja. Odprto nam je široko polje za iskanje in poglobljanje resnice. Toda v onih bistvenih stvareh, ki označujejo krščansko ob-

Berlin zopet grozi Dunaju

Hitler zahteva 4 narodnosocialistične ministre v Avstriji
Sicer: obnova hitlerjevskega terorja

Dunaj, 10. julija.

Ze več dni eem se v okolici zunanjega ministrstva ponavlja vest, da je nemški državni kancler — nevoljen, ker »nacistifikacija« (prekvašenje z narodnim socializmom) Avstrije prepočas napreduje — sklenil opustiti potrpežljivo čakanje in napram Avstriji nastopiti v bolj odločni obliki. V Berlinu se je zbrala posebna komisija, ki ima na zunaj nalogo, da uredi vse sporne točke, ki so v zadnjem času začele motiti razmerje med obema državama, toda ta odbor ima baje popolnoma drugo nalogo. Njegova dolžnost je, da pove, če se še splača čakati na uspeh »mirne nacistifikacije«, ali če je treba seči po odločnih ukrepih. Nemški državni kancler je na osnovi informacij, ki mu jih je ta odbor priiskrbel, med drugim tudi to, da se Avstrija čedalje bolj odkljuje in prehaja v narobe Anglije in Francije, ki jo zopet potiskata v zvezo s Češko-slovaško, sklenil, da poskusi s grožnjami.

Svojemu veleposlaniku na Dunaju baronu von Papenu je naročil, tako govore poučeni krogi na Dunaju, naj stavi avstrijskemu zveznemu kanclerju ultimativno zahtevo, da naj v najkrajšem času vzame v svojo vlado 4 pristale avstrijskega narodnega socializma. Nadalje naj zahteva od Schuschnigga, naj nemudoma prizna generala Franca kot zakonitega poglavarja

Spanije, kar sta avstrijski zaveznici Nemčija in Italija že zdavnaj storili. Ako bi se avstrijski kancler obotavljal in teh želja ne izpolnil, potem bi bila nemška vlada prisiljena izjaviti, »da bo pustila avstrijskim narodnim socialistom (ki zahajajo po pobude vedno samo v Berlin) popolno svobodo, da manifestirajo za svoje ideale, kakor hočejo in se za dosego svojih ciljev bore z vsemi — tudi nasilnimi — sredstvi, kot se je to dogajalo pred avstro-nemškim sporazumom z dne 11. julija 1936.«

Avstrijska vlada, ki se zares trdno opira na Anglijo, seveda teh groženj ne bo vzela na znanje. S svojo armado, ki je ojačena z milicniki, ki so itak popolnoma pod vodstvom redne vojske, se čuti dovolj močno, da se ubrani vsakega nemškega pritiska od zunaj in vsakega notranjega pritiska od strani zakrinkanih narodnih socialistov. Vedno bolj potrebno pa postaja, da bo morala po nekaterih avstrijskih deželah izvesti radikalno čiščenje, da se znebijo hitlerjevskih ognjišč, ki so ponekod, kot na primer na Koroškem, zastupila vso javno državno in deželno upravo ter se na vodilnih mestih ugnezila tudi v domovinskih frontih.

Ing. Sch.

Dunaj, 10. julija. AA. (DNB) Za obletnico sklenitve pogodbe med Nemčijo in Avstrijo prinašajo dunajski listi članek zveznega ministra, dr.

Edmunda Borstenaua, ki pravi med drugim:

Pred letom dni smo pripravili pota za obnovo razmerja med Nemčijo in Avstrijo po dolgih dneh bratovskih preprirov. To je bilo hkratu avstrijsko in nemško in evropsko delo, ki sta ga oba kanclerja končala 11. julija prelet. Dejanje 11. julija je postalo izredno pomembno s stališča državne politike. Položaj Nemčije je postal med drugimi državami s časom tako neznošen, da se je odpor, ki so je kazal zunaj nemških meja proti Nemčiji, čutil v čedalje večji meri v dejanski ali dozdnevni brigi za usodo Avstrije. Vsaka manifestacija tega občutka, naperjenega proti Nemčiji, je zadela tudi usodo naše države. Obe vladi sta modro storili, ko sta napravili konec tem spletkam. Tudi danes se še slišijo v svetovnih listih od časa do časa prerokbe, da bo tretji raj spet kdaj nasilno napadil proti bratskemu narodu v Avstriji. V svojih razgovorih s politiki iz Nemčije nisem nikoli mogel opaziti niti sledu takih stremeljenj. Nasprotno, mogel sem zmerom ugotoviti, da se vsi nemški politiki, naj je pripadajo tej ali oni struji, zavedajo velike odgovornosti do svoje države, svojega naroda in miru v Evropi.

Zvezni kancler dr. Schuschnigg, ki je spremljal svojega bolnega sina v neko italijansko kopališče na Jadranskem morju, se je vrnil na Dunaj.

Gospodarski odnošaji med nami in Italijo

Sklepi stalnega odbora v Rimu

Rim, 10. julija. Stalni gospodarski italijansko-jugoslovanski odbor je v teku tega tedna končal svoje delo z več važnimi skupnimi sklepi.

Ta odbor, ki je bil v načelu določen v sporazumu, ki sta ga sklenila Stojadinović in Ciano 25. marca v Beogradu, in sicer v čl. 4, se bo shajal najmanj enkrat na leto, in sicer enkrat v Rimu, drugičkrat v Beogradu. Nedavno se je bil zbral v Rimu in je svoje delo za letoš do dokončal, ker so bile vse podrobnosti že prej točno izdelane.

Sklepi, ki so se podpisali 9. t. m., se tičejo 4 točk.

Prva točka se tiče zgolj načelnih smeric, po katerih se bo pakt med Italijo in Jugoslavijo od 25. marca tega leta v obojestransko korist praktično izvajal.

Druga točka se tiče razširjenja gospodarskega prometa med Italijo in Jugosla-

vijo in medsebojnih ugodnosti, uslug in protiuslug. Ta točka vsebuje najvažnejše sklepe in nudi možnost največjega razvoja trgovine med Jugoslavijo in Italijo z ozirom na to, da obe državi neposredno mejita druga na drugo in se po naravi gospodarsko dopolnjujeta. Med drugim se v tej točki seveda ni pozabilo prilagoditi italo-jugoslovanske trgovinske odnošaje onim z Avstrijo in Ogrsko.

Tretja točka se tiče vseh metod, ki naj dosežejo izboljšanje sistema medsebojnih plačil, oziroma kliringa in deviz, tako da bi se v tem oziru trgovina razvijala čim bolj gladko.

Četrta točka vsebuje sklepe, ki bodo likvidirali vsa ona vprašanja tehničnega značaja, ki so ovirala in zadrževala svobodni in kar najširši razvoj gospodarskih odnošajev med obema državama.

Kar se tiče izboljšanja in ureditve jadranskih tarifov, se bodo rešili na prihodnjem zasedanju, na katerem se bodo načela tudi druga vprašanja. To zasedanje bo v začetku meseca decembra, in sicer najbrž v Zagrebu.

Stalni odbor za gospodarsko razmerje med Italijo in Jugoslavijo je imel sestanek v Rimu 28. junija in 8. julija in je sklenil potrebne ukrepe za razvoj trgovinskega prometa med obema državama, ravnajoč se po načelih, sprejetih z belgrajskim dogovorom 25. marca t. l.

Včeraj sta zastopnik jugoslovanskega odbora minister Pilić in predsednik italijanskega odbora senator Amadeo Giannini podpisala sklepni zapisnik o zasedanju tega zbora.

Francija odpre v torek špansko mejo

Ukinitev mednarodnega nadzorstvo na Pirenejski meji se je bo začela izvajati, če ne bodo do 13. julija izpolnjeni pogoji, ki jih je omenil francoski poslanik Corbin včeraj v Londonu. Kajpada ostane obveznost francoske nevmesavanja na španskem tudi nadalje v veljavi.

Berlin, 10. julija. c. V svojih večernih izdajah berlinski listi že napadajo Francijo zaradi njene odpovedi kontrole na špansko-francoski meji. List »Die diplomatische Korrespondenz« piše, da je francoska vlada to storila pod pritiskom druge in tretje internacionale, ki hočeta sedaj še prisiliti francosko vlado, da bi odpovedala nevmesavanje v Spanijo. List posebno podčrtava, da Portugalska še ni ukinila kontrole na svoji meji, dasi se francoska odločitev sklicuje na to portugalsko namero.

Včerajnja izdaja »Berliner Börsenzeitung« zamerja Franciji, ker je to storila takoj potem, ko je Anglija prejela nalog, naj poišče nova pota za poravnavo. S tem je Francija občutno spremenila etatus quo.

London, 10. julija. b. Včerajšnji listi z olajšanjem beležijo, da se je na včerajšnji seji mednarodnega odbora za nevmesavanje sklenilo, da Anglija posreduje v španskem sporu, tembolj, ker

je bilo zelo malo upanja, da se reši kriza, potem ko je Francija izjavila, da bo odprla svoje meje na Pirenejih. Vsekakor stanje tukaj ne presoja optimistično. Ponovno naglašajo, da mrtva točka še ni prebredena. Na drugi strani izražajo listi upanje, da se je že mnogo doseglo s tem, ker so pridobili na času in je tako mogoče, da bo končno vendarle prišlo do sporazuma, tembolj, ker od vseh strani želijo sporazum. »Daily Telegraph« piše: Naloga Anglije, da poišče izhod, je zelo nevhvalna posel. Na to se ne sme polagati mnogo upanja, stvar pa je vendar dragocena v tem smislu, ker se je preprečil prelom pogajanj, ta novi premor pa pomeni, da bi mogel zmagati razum. »Times« piše: Angleška vlada se bo morala poprijeti te naloge. Ona ima pri tem popolnoma svobodne roke. Za Edena in njegovega sodelavca to pomeni hud posel preko počitnic.

Po bojiščih

Salamanea, 10. julija. AA. DNB: Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Na baskovski fronti in v Asturiji je bilo včeraj le malo borb. Na leonskem bojišču so bili odbiti manjši napadi na naše postojanke pri Pena Salgada. Na madridski fronti je borba še trajala in je imel sovražnik hude izgube. Na fronti pri Caceresu je sovražnik izvedel napad na Villo del Reino. Naše čete pa so izvedle protinapad in zasedle pogorje Suarez. Sovražnik je imel nad 100 mrtvih. Na južni fronti je bilo le malo streljanja. Pri Penaraji je sovražnik pritisnil na naše postojanke.

Rdeča poročila

St. Jean de Luz, 10. julija. AA. DNB: Včerajšnje poročilo vlade v Valenciji pravi:

Potem, ko so zavzele Quirjorno, so republikanske čete prodirale naprej na desnem krilu in dosegle znatne uspehe. Južno od Brunete so bile ves dan hude bitke in so bil odbiti sovražni napadi. S taktičnim manevrom na levem krilu so republikanske čete uspešno obkrožile nacionaliste, ki so branili Villanuevo del Pardiglio. Na južni fronti je sovražnik napadel pri Betamaliu. V Asturiji so republikanske čete zavzele prelaz Somiedo. Več lovskih in bombnih eskadril je bombardiralo Madridajondo, Legames, Boadiglo, Mostoles in Villa Viciosa. Bombna letala je spremljalo 40 lovskih letal.

Prvi zobobol naj bo pri Tvojem otroku tudi zadnji!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Zemunska vremenska napoved: Večja pooblačitve, posebno v severni polovici. Od časa do časa plove, možne so krajevne nevihte. Toplota bo še padla.

Zagrebska vremenska napoved: Nestanovitno vreme, pričakovati naglih motitev lepega vremena. Dunajska vremenska napoved: Zelo hladno in viharno.

čestvo, je potreba, da smo vsi strnjeni in edini. Če pomislimo na železno disciplino, ki preveva protikrščanski tabor in na silno udarno moč, ki iz tega izhaja, bi bili res smešni, ko bi si od nas alehrihi hotel delati svojo gaz in bi se vsak hotel ravnati le po svoji glavi. Nemožnost katoličanov je že mnogokje pomagala njihovim nasprotnikom do zmage. Le priznajmo, da se moramo katoliški Slovenci za največji del svojih kulturnih, gospodarskih in političnih uspehov v preteklosti zahvaliti predvsem svoji organizirani discipliniranosti, smotreni volji in enotnemu vodstvu. Tako naj bi bilo tudi v bodoče.

Ob grobu umrlega Jegliča se je zbral ves narod. Celo nasprotniki so morali priznati njegovo veličino. Toda marsikdo se je ravno ob tej priliki spomnil, koliko je moral Jeglič radi zvestobe do svojega voditeljskega poslanstva pretrpeti. Malokateri Slovenec je za živih dni bil toliko zasramovan in blaten, tolikokrat oklevetan kakor škof Jeglič. On je iz lastne izkušnje mogel govoriti, da je na svetu velike hudobije.

Jože Jagodic:

Iz zadnjih dni † nadškofa Jegliča

Iz umljivih vzrokov morem šele danes ugotoviti željo uredništva in napisati nekaj črtic iz življenja pokojnega nadškofa. Nepričakovana smrt je pretesla ves narod; tem bolj tiste, ki so z njim živeli in tiste, ki so bili priče njegovih poslednjih življenjskih dni. Dni, polnih življenja, ki niso dali slutiti njemu niti okolici, da je tako blizu konec. Nekaj črtic. Iz zadnjih štirinajstih dni. Evo vam jih.

Znano je, da je pokojni nadškof vsako leto poromal na Brezje. Ko je bil še aktiven, ga je pot večkrat na leto peljala mimo Marije Pomagaj. Ko je šel v pokoj, je hodil po enkrat na leto. Nikoli ni izostal. Otroško je ljubil Marijo. Z njeno pomočjo je zgradil ogromno stavbo svojega življenjskega dela. Zato ji je bil hvaležen in jo do zadnjega diha častil. Zato ga je tudi poklical k sebi na svoj god. Torej Brezje. Za letos je v dogovoru s svojimi

pri Volčevih sorodnikih in pri županu smo se odločili proti Radovljici, da odločimo dekano.

V Radovljici se je nadškof vedno rad ustavljal. Na to mesto ga je vezalo mnogo mladostnih spominov. Meščani pa so svojega bližnjega rojaka iz Begunj tudi vedno kar moč lepo sprejeli. Tako tudi to pot. Zvonovi so potrkavali, orgle so pele, pa tudi cvetja je bilo nič koliko za nadškofa in avto, ki so ga okrasili. Dekan Fatur, ki ima (po ponovni nadškofovi šaljivi izjavi) nemalo zaslug za Jegličovo nadškofovstvo, je gostoljubno sprejel visokega protektorja pod župnijski krov.

„Letos sem pa zadnjikrat...“

Šlo je že pod noč, ko smo skozi Naklo in mimo brdekega gradu zavozili na Visoko na kratek obisk v moji rojstni hiši. Ze več let sem se je to

Za popoldne je bil načrt: Luče, Solčava, Logarska dolina in nazaj grede Ljubno. Vse je šlo po redu. Lepo poletno popoldne smo sedeli pri planinskih kočah v Logarski dolini in zrlili v veličastne gore: Ojstrico, Brano, Planjavo. Gledal je tudi on, nemo, dolgo. Če danes mislim nazaj, se mi zdi, kakor da se je poslavljaval od lepe slovenske zemlje. Zapisal se je tudi v spominsko planinsko knjigo. Po kratkem obisku pri Rogovilu smo bili pod večer v Ljubnem v gostoljubni hiši zdravnika dr. Arha, kjer je bil nadškof nenavadno razigran in šaljiv.

Naslednje jutro, 22. junija, smo se po maši v kapeli sv. Jožefa odpeljali v Ljubljano. In sicer čez Gornji grad. Hotel je nadškof, da še enkrat vidi grad, v katerem je prebil pet let svojega delavnega pokoja. Kako se je od vsega — nevede — poslavljaval! Od krajev, ki jih je ljubil, od ljudi, ki jih je poznal. Nič več jih ne bo videl.

Slovo od nasledstva

V Ljubljani se je sešel z ljubljanskim škofom Rožmanom, ki se je pravkar vrnil iz ribniške dekanije z birmovanjem. Po obedu sta se prisrčno poslovila, ne vedoč, da se vidita poslednjikrat. Mrtvega ga je čez dober teden dni sprejel pod svoj škofijski krov.

V Celju

In slednjič Celje. Tja je nesel Jeglič svojo mladost. Bil je namreč do zadnjega svojega diha mlad, tako neizrečeno duševno mlad, da mu ni primere med nami. V tem zlasti je tako nepozaben. Kdor ga je videl in slišal v Celju, ga ne bo mogel pozabiti nikdar. Slika tega večnega mladača ga bo morala spremljati vse življenje. Zapustil nam je v dediščini svojo mladost.

Do drobnega je bilo vse dogovorjeno, preden smo šli. Bilo je 28. junija popoldne. Ob štirih je zabrnul avto pred škofijo. Nadškof se je pripeljal iz Stične in prisedel sem. Zdel si me je nenavadno slovesen, s trdim, svetlim klobukom, ki ga že dolgo ni nosil. Sedel je vzravnan, oči so se mu bliskale. »Upam, da bomo prav zadovoljni in veseli,« mi je pisal v zadnjem pismu, ki sem ga prejel tisto dopoldne. Bili smo veseli že po poti. Saj se pelje Jeglič v Celje med fante, med svoje fante! In tem bo povedal, saj jim ima toliko povedati, molil je, da jim bo mogel dobro povedati in da ga bodo razumeli. Pa čeprav se toliko napora, pa čeprav naj bo potlej od truda smrt.

Med hmeljem, samim hmeljem ob bistri Savinji se je vila naša pot. »Glejte, goro Oljko!« mi pravi. On jo je videl, jaz je nisem. Čutil sem se, da tako dobro vidi. »Jaz sem mlad!« je bil odgovor.

Tiho smo zavozili v Celje. Mimo Glazije, kjer so fante tekmovali in se pripravljali na nastop. Nič ni bilo sprejema. Le kakor sonce veseli opat Jurak je prisiljal nasproti, s sonornim glasom glasno pozdravljajoč. V takem domu je človek takoj doma. Tudi nadškof je bil. Saj sta z opatom stara znanca. Križem po zeleni Stajerski je vozil svoj čas gornjegrajskega samotarja in celo preko Sotle na svoj rojstni dom nas je nekoč izvil. Pri večerji mu nadškof rahlo namigne, da ve, da ima opat danes rojstni dan in jutri god. Ze se dvigne čaša v voščilo in čestitko. »Pro te applica-

bo!« Da bo jutri zanj maševal. Solza zaigra opatu v očeh. Kako ne bi!

Zvečer akademija v gledališču, za tem podoknica. Nadškof gleda, opazuje, posluša. Navdušeno ga pozdravljajo, pravi orkani glasov. On pa počiva z očmi zlasti na »fantičih«. Ti so mu najbolj všeč. Narasčajo! Da, ta! Potem ne bo konca celjskih dni, potem bo ta podrastel sedanje mladce, ki bodo postali možje in bo armada vedno večja in silnejša. To ga vžiga, da se ravna in mu žare oči. Joj, to jim bo jutri lepo povedal!

Jutro praznika sv. Petra in Pavla je. Nadškof v opatijski cerkvi mašuje. Asistiram mu. Zdi se mi še bolj pomlajen. Saj moli za mladino in je mlad ob tem. Na trgu se zbirajo vedno večje množice fantov in moških. S težavo se prerijemo do vhoda v mestno hišo. Ko ga podpiram po stopnicah, lahko drhti. Na balkonu mu začare oči. In množica temu žaru sledi. Kdaj so že koga tako pozdravljali, kakor pozdravljajo mladina nadškofa Jegliča! »Med vami sem ves vaš!« Ginjen je, prevzema ga, sede.

Končana je maša, govori se začno. Nestrpen je. Sedim tik za njim in me venomer sprašuje, kdaj naj gre. Moral je iti čez cesto na nasproti stoječo govorniško tribuno. Množica posluša, odobruje, pozdravlja. Slovenske može, ki ji vodijo usodo. Jegliča najbolj. On je najbolj njihov.

Slednjič pride vrsta nanj, kot zadnjega. Peljem ga čez trg in vprašam, koliko časa bo govoril. »Pet minut ali pa pol ure, kakor bo, kakor bo!« mi odgovori. Ze je na odru. Bežno se ozre v mikrofona, pred katerim še ni nikdar govoril. Sname z glave biret in se ozre po množici. Dolgo ne more začeti. Mu ne puste. Burno ga pozdravljajo. Slednjič vendar. »Živimo v velikih časih...« Zmeraj je težko govoril in zmeraj ga je bolelo, da ga ljudje ne razumejo. Danes čuti, da ga razumejo. Njegov glas se začuda močno odmeva med zidovi, mikrofona ga nosi med množico. Prekinejo ga. Navdušen je, biret mu pade iz roke. Nič ga ne pobira, proste ima roke in sedaj šele se lahko izraža tudi s svojimi značilnimi gestami. Zopet val navdušenja in še in še, da se stopnjuje tudi njegov glas ob četrti in zadnji točki. »Povsod Bog!« zaori iz njegovih ust in z biretom zamahne, da je lepota ta prizor. Točno četrte ure je govoril.

Rekli so: Tako še ni nikoli govoril. Danes vemo, da je bil to njegov labodji spev.

Ko smo se vrnili v opatijo, mu je prihitel nasproti minister Korošec, rekoč: »Drugi so brali, vi ste prosto govorili, stara sola je še vedno najboljša.« — »Kajne, kajne!« se je zadovoljno smehljaj. »Ti reč ti!«

Popoldne je bil javen nastop na Glaziji. Nadškofa je predvsem navdušil rajalni pohod in sledeče proste vaje. Nad ve je bil vesel, ko je videl pred seboj toliko telovadcev. Čez 500 jih je bilo. »Naših fantov, naših fantov!« — Pri večerji ni mogel prehaliti prireditve.

Drugo jutro, bilo je 30. junija, je v opatiji maševal. Po maši je zadremal. Čutil se je, ko sem ga preudil. Bil je truden.

Zadnjič skozi Ljubljano

Ko smo se peljali z avtom po isti poti v Ljubljano, je govoril dolgo o prireditvi. Zares je bil navdušen. Kar oživel je spet. Tudi spremstvo je bilo živahno. In nadškof je k živahnosti podžgal. Marsikatero šalo je povedal in se tej in oni od srca nasmejal. Proti Ljubljani pa se je zresnil. Skozi mesto se je peljal skoro molče. Bila je njegova zadnja pot. Kdo ve, kaj je mislil?

Pred škofijo sem izstopil. Prisrčno mi je stisnil roko in se zahvaljeval. »V ponedeljek pa na svidenje!« To so bile zadnje besede. Tako rekoč en dan pred smrtjo.

V ponedeljek pa smo ga pokopali...

Nadškof dr. A. B. Jeglič med svojimi sorodniki dne 15. junija pri Mariji Pomagaj na Brezjah

sorodniki določil 15. junij. Tega dneva se je že več tednov prej prisrčno veselil. Pisal je in zopet pisal in dolocal. Do vseh podrobnosti, kakor je znal le on. 14. junija popoldne sva ga s tovarišem Mervcem naložila v Stično, da bi v Ljubljani prenočil in se jutraj zgodaj odpeljal na Gorenjsko. Ravnatelj Čed mu je dal na razpolago avto, kakor vselej, kadar ga je želel. Tako tudi to pot. V Ljubljani ga je čakal obisk. Naneslo je, da se je pred dnevi spomnil, da mu živi še sošolec iz davnih dijaških let. Edini, ki je še živ ostal. Je to vpokojeni general Tomše. Pisal mu je, da ga bo 14. junija popoldne na njegovem domu tam na Kodeljevem obiskal. Kmalu se je general oglašil pri meni in prosil, da bi smel on nadškofa obiskati. Tako se je tudi zgodilo. V nadškofovi obiskalni sobi v škofiji sta se pogovarjala in kramljala, obujajoč spomine na dni, ki so za nas že zgodovina. Nenavadno dolgo, ker nadškof, kakor znano, je bil z obiski kratek. Bil sem priča prisrčnega slovesa. Dva 88 letna sošolca! dva generala! Koga ne bi ganilo?

Pri Mariji Pomagaj

Zjutraj smo odbrzeli. V spremstvu sva bila Volc in jaz. Nadškof je bil čil in dobre volje. Strogo se je držal tega, da dotlej, dokler ni maševal, ni govoril. Kanonik pa bi bil rad povedal to in ono. Znan šaljivec je in je imel pripravljenih nekaj novih. Ko le ni kazalo drugače, mu je dovolil, da sme govoriti. Pa samo do Kranja. Potem da bomo do Brezij molčali. No, prav točno tako ni bilo, ker je bil nadškof sam izredno zgovoren. Bilo ga je samo zdravje.

Na Brezjah se je zbrala kaj pisana družba. Sorodniki z družinami in od sile živimi otroci. Seveda ni manjkalo Petra iz Begunj, nadškofovega bratrance. Prišel je tudi ravnatelj Zumer iz Marijinega grada, katerega je nadškof posebej povabil. Med mašo pri Marijinem oltarju so vsi prejeli sv. obhajilo — iz njegovih rok poslednjikrat. Po maši in zajtrku sem vso pisano družbo z nadškofom v sredi fotografiral. Slika je nadškofu zelo ugajala, saj še nikdar ni bilo zbralo skupaj toliko njegovih sorodnikov.

Slovo od naših planin

Cas je hitel, imeli smo še dolgo pot: v Rateče in Planico pod Jalovec. Z župnikom Lavtižarjem sta bila že od mladih nog prijatelja. Zato je nadškof sklenil, da ga letos obišče. Pisal mu je (ne enkrat!), kako in kaj. Da bi rad videl Marijino kapelico v Planici. In njega, ki sta sedaj najstarejša duhovnika v škofiji. No, šlo je po načrtu. Naložili smo še dekana Faturja in bili pred popoldnem v Ratečah. Tu je nadškof doživel po dolgih letih zopet enkrat sprejem, kakor ga je bil vajen doživljati dolga leta, ko je birmoval po deželi. Zbrala se je šolska mladina, cerkvene družbe z zastavami, gasilci, občinski odbor z županom, možje in žene. Tudi govori so bili in šopke planinskih cvetic so mu izročili. Nadškofa je vse močno ganilo. Po obisku v cerkvi je dobri župnik Lavtižar postregel svojim gostom. Prišla sta tudi župnika iz Kranjske gore in iz Dovjega. Med obedom se je gostitelj dvignil in napil odličnemu prijatelju. Lavtižar, ki zna v svojih spisih tako ljubko kramljati, je nanzal v besedo mnogo zanimivih misli. Dejal je, da so nadškofa vsi že kot dijaka spoštovali. Kar nekako drugačen je bil kot drugi. Bil je vedno bolj sam in vedno kaj študiral in bral. Bil je vedno odličnejši. Vsi da so čutili, da bo iz njega še kaj posebnega. No — je povzel — nismo se zmotili. In tako dalje. Nadškof se je v odgovoru šalil. »Pišeš, veliko pišeš, pa o Mariji pišeš — samo umreti se bojiš, umreti. Veš, bova šla. Kmalu bova šla. Oba bova šla. Ti kerle ti, pa še slišati noče.« Res, Lavtižar je potožil: »Večkrat mi nadškof pišejo, pa na koncu vedno kaj o smrti. A to tako nerad slišim.« Seveda, saj tudi nadškof ni. Ko sem mu pred leti v Gornjem gradu, ko je bil hudo bolan, bral iz neke knjige, mi je pozneje, ko je ozdravel, dejal: »Ti kerle ti, pa o smrti mi je bral!« — V Ratečah smo bili 15. junija. Kdo bi bil slutil, kaj se bo zgodilo čez 14 dni...

Med kosilom je začelo deževati. Hoteli smo opustiti pot v Planico. Pa nadškof ni odnehal. »Do kapele bomo že prišli, tudi če je dež.« Pa smo šli, oziroma peljali smo se. Kmalu smo bili pri kapelici, ki jo je s tako ljubeznijo sezidal župnik Lavtižar. Škoda, da se niso videle gore, krasni Jalovec. Pa je že smola, da dežuje, kadar imajo škofove opravke s planinskimi kapelami. Tako je bilo na Kredarici, tako v Vratih in lani v Planici. Prav tako za nadškofov obisk. V kapelici smo izmolili litanije in se odpeljali nazaj v Rateče. Sklenila pa je družba, da pride v Planico zopet ob lepem vremenu. Cele ne bo več... Po obiskih

godilo v nemalo radost mojih dobrih staršev. Vsa ko leto je bilo v zvezi z Brezjami: »Pa na Visoko tudi, na Visoko tudi!« S svetim spoštovanjem in nedopovedljivim veseljem je bil visoki cerkveni knez sprejet nad desetkrat pod skromni kmečki krov. Vas je letos ta dan praznovala god svojega patrona sv. Vida, zato se je čutila še bolj počašeno. Prišlo je staro in mlado, da še enkrat vidi »starega škofa« in prejme v podružnici njegov blagoslov. Ob slovesu je padla beseda o zopetnem svidenju drugo leto. Pa je nadškof dejal: »Veste oče, letos sem pa zadnjikrat, bom šel v grob, v grob bom šel. Pa kaj v Stično pridite! Tudi vi, mati, saj ste kakor deklica.« Takrat mi je bilo tesno pri srcu, danes vem, da mi je bilo. Čeprav se je nadškof le šalil...

Skozi Senčur in Vodice smo se trudni vrnili v Ljubljano. To je bilo 15. junija.

Nadškof je v Ljubljani prenočil in v škofijski kapeli maševal Bilo je 16. junija. To je kapela, v kateri je nadškof prebil dober del svojega življenja. Tu je ure in ure molil in jokal in trepetal in se boril s svojim Bogom v tabernaklju, odtod je spel potolažen in močan in razsvetljen v življenje, ki se je vse použivalo za duše in dragi mu slovenski rod. »Ko večna luč bi znala govoriti...« Proti pričakanju je vzel tisto jutro za mašo črno barvo...

Dopoldne se je odpeljal nazaj v Stično.

V Grobljah

»Hud bo ta mesec zame, hude je večkrat dejal. Povabilen je bil še v Groblje in v Celje. Ni se bal truda, čeprav je tako rekel.

Šli smo torej v Groblje. Bilo je 20. junija. Zgodaj zjutraj sem se peljal ponj v Stično in tam smo se naložili (ta izraz je on vedno rabil) nadškof, opat in jaz. V Ljubljani se je v škofiji nekoliko odpočil, potem smo se v dolgi koloni odpeljali. Slovesno so sprejeli vrli Gorenjci dva nadškofa, ministra, bana. Mašo, ki je sledila, je opravil nadškof, zadnjo pred maso ljudstva. Bil je dosti čil, čeprav v nogah zadnje mesece ni bil več prožen. Treba je bilo paziti na sleherno stopinjo. Po maši je zadnjikrat slovesno blagoslovil slovensko ljudstvo. Z izrednim zanimanjem je sledil govorom. Bil je sicer zadnja leta nekoliko naglušen, a se je o vsem, kar ni dobro razumel, dal točno informirati. Nad vse mu je ugajala disciplinirana množica, ki je tako pazljivo poslušala.

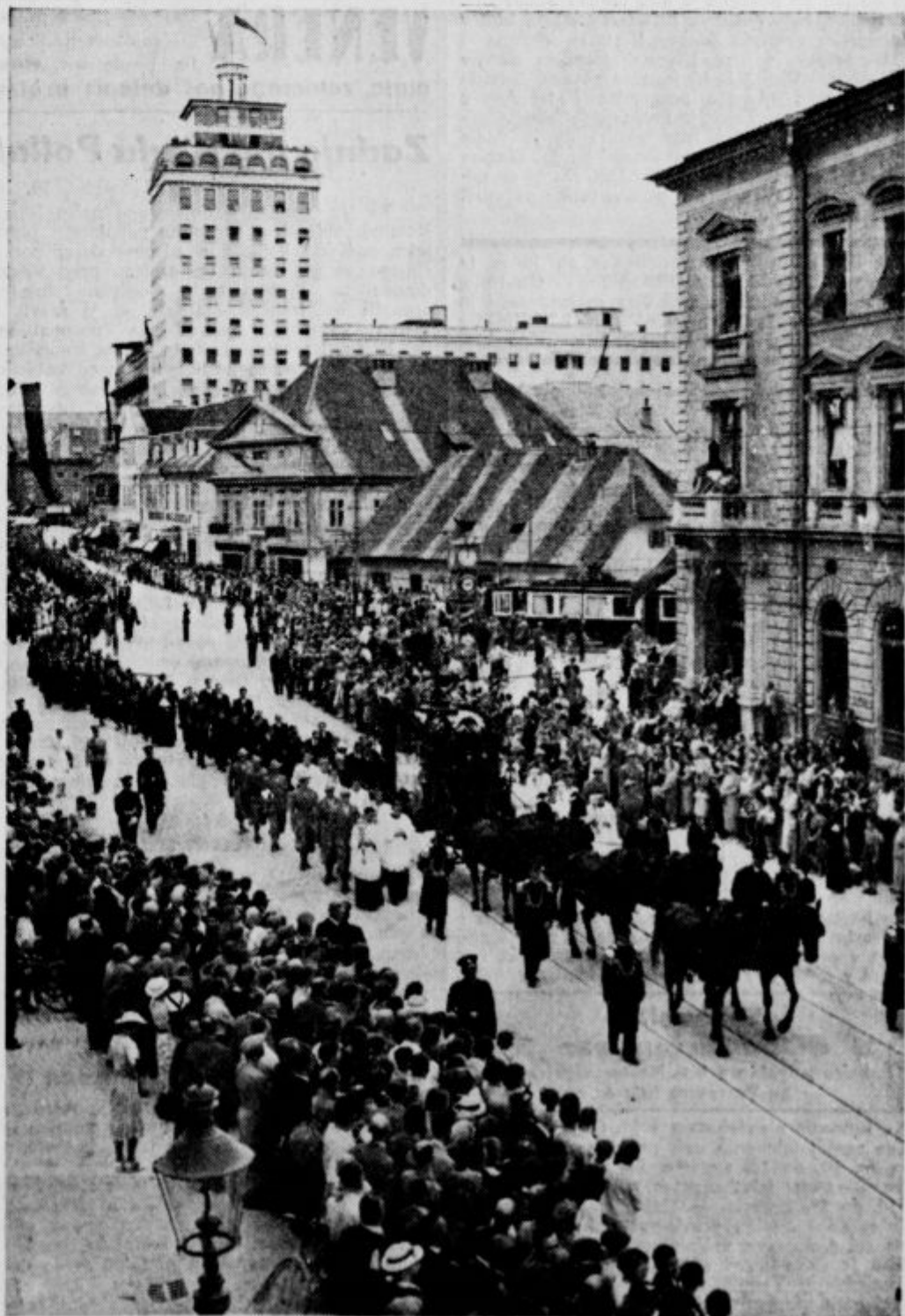
Pri kosilu je opazil med gosti Pavla Zavodlala in Miha Jenkota. Miha je od daleč požugal. Čed, ali zopet... No, rekel mi je potem: »Dovolim vam, Miha, saj vam dovolim, samo vice bodo hude, vice.« In Miha se je brez oklevanja poslužil danega »polnomočja« in govoril Jegličev misijonski govor. Zavodlal pa ga je kritično motril...

Na svojem biošem posestvu

Popoldne se je udeležil prvega dejanja igre na prostem »Naša apostola«. Pa že je prišla pošta, da čaka avto za Marijin grad. Hotel je namreč izrabiti to priliko, da se pelje iz Grobelj v Marijin grad, obiskat svojega nekdanjega škofijskega upravitelja in mu osebno voščiti za god. Kmalu smo zavili v Črni graben, šofiral je godovnjak sam. Bilo je lepo nedeljsko popoldne. Med živahnimi razgovori nismo vedeli, kdaj smo prevozili dolgo pot. Na cilju smo bili. V vili, v kateri si je ravnatelj Zumer uredil svoje stanovanje z ženo (lani v juniju ju je v Stični poročil nadškof), je nudil gostitelj prenočišče za dve noči. Mala ravnateljeva hčerka, stara komaj nekaj tednov, je drobila v tiho noč. Seveda jo je nadškof hotel takoj videti, da jo pokriža na čelu.

Z ravnateljem so vezale nadškofa tesne vezi. On je bil tisti, ki je dolgih pet let v tišem Gornjem gradu samotnemu upokojujencu vzdrževal zvezo s svetom in njega dogajanja. Vsak teden ga je obiskal. In na radio sta mu lajšala samoto. Pa še zdravnik iz Ljubnega, dr. Arh, ki je stalno zasledoval telesno počutje visokega kneza. Oba je imel nadškof zelo rad. Zato je bil nemalo vesel, ko se je že zvečer pojavil na obisku tudi dr. Arh. V prijetnem razgovoru smo posedeli pozno v noč.

Drugo jutro, 21. junija, je ravnatelj govoval. Nadškof je v kapelici sv. Jožefa, ki jo je sam sezidal, maševal pred zbrano družino škofijske uprave. »Pa za vas bom maševal jutri, za vas.« je dejal zvečer ravnatelj, ko sta si voščila lahko noč. Dopoldne je še enkrat pregledal vse obrate uprave. Bilo je čudovito, s kakšnim zanimanjem je vsemu razlaganju in ogledovanju sledil. Čeprav je že težko hodil, ni odnehal prej, dokler ni vsega pregledal.

Pogreb nadškofa dr. Jegliča:

Trije pari vrancev peljejo krsto z zemskimi ostanki pokojnega velikega vladike po Dunajski cesti.

Celje spominu † nadškofa Jegliča

Celje, 10. julija.
Snoči je bila v mestni posvetovalnici v Celju plenarna seja celjskega mestnega sveta, kateri je predsedoval g. župan Alojzij Mihelič. Preden je prešel na dnevni red, se je spominjal pokojnega nadškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča:

»Turobno so se oglašali po vsej Sloveniji s stolpov zvonovi v naznanilo, da je umrl veliki vladika nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Dolžnost mi je, da se na tem mestu spominjam blagopokojnika, moža jeklene volje in v vseh časih neustrašenega borca za pravice slovenskega ljudstva. Njegovo ogromno delo za blagor in srečo naroda je znano nam vsem.

Takoj ob nastopu pokojnikovega službovanja se vidi, kako zelo se je pokojnik zavedal svojih dolžnosti in kako krepko se je boril za pravice slovenskega naroda. Vidimo ga, kako z največjimi nestrannimi žrtvami ustanavlja prvo slovensko gimnazijo in druge kulturne in gospodarske ustanove. Nihče ni takrat vedel, bo li njegovo delo rodilo

kakšen uspeh, bo li vztrajal v svojem delu. Toda pokojni nadškof, trda gorenska narava, je vztrajal in tvegal še več: kot prvi je podpisal za majsko deklaracijo potrdilno izjavo in s tem javno manifestiral za jugoslovansko idejo.

Se pred desetimi dnevi je obiskal naše mesto Celje, kjer je prisostvoval veličastnim celjskim dnevom, da z njegovo mladeniško zilavostjo navduši može in fante in jih vzpodbudi ter da volje za njeno delo za Boga in domovino. Celje je lahko ponosno, da je tu javno nastopil in izrazil svojo poslednjo voljo.

Smrt nam ga je vzela in ga položila v grob kot velikega Slovenca, vzornega duhovnika in voditelja. Spomin nanj bo ostal večni.

Slava pokojnemu nadškofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču!

Vsi navzočni mestni svetniki, ki so stoji počastili spomin velikega pokojnika, so zaklicali za tem trikratni »Slava«.

Razprava o onesnaževanju Savinje

Zatem so prešli na edino točko dnevnega reda: razpravo proti onesnaževanju Savinje. Govoril je referent za tujski promet. Mestni svet celjski se že dolgo trudi, da bi odpravil veliko hibo, namreč onesnaževanje Savinje po odpadnih vodah iz premo-govnikov in od usnarne Woschnagg v Sostanju. Mestno poglavarstvo je že lansko leto v avgustu z vlogami opozorilo okrajni načelnik v Celju in Slovenjgradcu in kot nadzorovano oblastev kra-ljevsko banko upravo v Ljubljani na katastrofalno onečiščenje Savinje. Mestni svet celjski je izdal nadalje spomenico od 15. januarja letošnjega leta, ki je bila soglasno sprejeta ponovno in nujno opo-zoril na navedena oblastva na izredno škodo in nedogledne posledice, ki prete Celju kot letovišar-skemu kraju vsled trajno umazane Savinje. Dasi-ravno je poteklo od tedaj že skoraj leto in je do-bila mestna občina zagotovilo, da bo zahtevala do letošnje kopalne sezone urejena po vodopravnih predpisih, se stanje prav nič ni izboljšalo.

Pristojno vodopravno oblastvo I. stopnje je razpisalo in izvršilo na kraju samem številne ko-misije. Tako so bile v Zabukovci v letošnjem in lanskem letu že štiri komisije; tudi v Libojah so bile štiri komisije vsled pranja premoaga in meta-nja premoaga v Bistrico po premoagovniku Liboje. V sled onesnaževanja potoka Stiske po Keramični industriji so bile tri komisije, radi onečiščenja potoka Bolske po Jugoslovanski tekstilni tovarni Mautner D. D. pa sta bili dve obravnavi.

Ker so doslej vsa prizadevanja mestne občine

bile brez uspeha, je sklenil mestni svet, da se bo podala v ponedeljek, 12. julija h kraljevski banki upravi deputacija mestnega sveta, obtočena iz za-stopnikov mestne občine, društva hišnih posestni-kov, trgovine, obrti, Olepševalnega in tujsko pro-metnega društva, ki naj izroči spomenico. Na dnev-ni red seje mestnega sveta 16. julija se bo postavi-la točka: poročilo o dotlej doseženih uspehih v tem pogledu.

1. Vodopravno oblastvo prve stopnje naj brez odloga prepove rudnikoma v Zabukovci in Libojah pranje premoaga in metanje premoaga ter drugih od-padkov, nastalih pri proizvodnji premoaga, v potoke.

2. Usnarj Woschnagg v Sostanju naj se brez odloga prepove vsako odvajanje odpadnih vod v Pako, ki dovaja v Savinjo pene in druge ostanke, izvirajoče od usnarjske industrije.

3. Napram vsem in naj bodo to podjetja v državni eksploataciji ali pa zasebnih strank, naj se postopa enako in z vsi trdoto zakona.

4. Očiščenje potokov Stiska, Bistrica in Artiš-nica po vodopravnih predpisih in zavarovanje ob-režij proti vsipanju premoaga v struge.

5. Mokra separacija naj se rudniku v Zabu-kovci ne dovoli.

Spomenica se bo predložila razen kraljevski banki upravi tudi okrajnemu načelniku v Celju in Slovenjgradcu, ministru trgovine in industrije, ministru za notranje zadeve, rudarskemu gla-varstvu, Tujsko prometni zvezi v Ljubljani in Ma-riboru in bankemu turističnemu svetu.

c Glasbena vest. V včerajšnjem poročilu je iz-ostalo, da je položila ga. Mirca Santicova izpit umetniške zrelosti.

c Sestanek za gospe in žene bo drevi v kape-lici šolskih sester ob 7.

c Strela povzročila okrog 400.000 Din škode. V »Slovenec« z dne 7. t. m. smo poročali strašno razdejano strela v turek popoldne, ki je zažgala v okolici Celja sedem objektov in ubila nekega delavca v Zalcu. Razen v Gaberju, kjer je pogo-relo vojaško skladišče, vredno nad 200.000 Din, je pogo-relo tudi v Ložnici kozolec, vreden okrog 50 tisoč dinarjev. Razen tega je ta dan pogo-relo v Prožinski vasi kozolec, last Kramar Valentina, kjer se ceni skupna škoda na 20.000 Din. V Le-akovcu pri Škofji vasi je udarila strela v gospodar-sko poslopje, last Mirnik Franciške, ki je pogo-relo do tal. To poslopje je bilo vredno 20.000 Din. Nedaleč od tega poslopja je udarila strela tudi v gospodarstvo poslopje Zdočva Viktorja, kjer pa ni vžgala, ampak je napravila na strehi in zidovju nekaj škode. Okrog 16.30 je med neviht treščilo v gospodarstvo poslopje posestnice Rataj Ane v Svetini št. 10 pri Teharju. Poslopje je bilo v trenutku v plamenu. Od tega požara se je vnela tudi tri metre oddaljena stanovanjska hiša. Skupna škoda se tukaj cena nad 50.000 Din. Da bi se na-kupičilo v pol ure v bližnji okolici toliko požarov, pač še ne pomnijo ljudje.

KINO METROPOL prinaša: Danes ob 10 in 14 matineja »NEPRIJATELJ DRŽAVE«. — Ob 16.15, 18.15 in 20.45 premiera razkošno opremljenega in izredno zabavnega filma »CARICIN LJUBIMEC« in najnovejši Foxov tehnik.

c Smrtna kosa. V celjski bolnišnici je umrl v 21. letu starosti vidic Franc, ein jetniškega paz-nika iz Ložnice pri Celju. V petek je umrl istotam 45 letni tesar Karner Alojzij iz sv. Kristofa pri Laškem. N. p. v m.

c Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Za vpis v I. razred za šolsko leto 1936-38 se pri-javijo učenci (ke) tako, da oddajo osebno ali po-slijejo po pošti od 25. do 28. avgusta izpolnjeno prijavo, kolkovano z 10 Din, ki ji priložijo zadnje šolsko spričevalo in rojetni list. Ravnateljstvo bo 30. avgusta z objavo na uradni deski ali na željo po pošti pozvalo učence-ke, ki bodo izbrani, da se vpišejo v rokih rednega vpisovanja. Redno vpiso-vanje bo 1., 2., 3. septembra, vsakokrat od 8. do 11. V I. razred se sprejemajo učenci(ke), ki so do-ržali štiri razrede srednje šole (gimnazije, real-ke, realne gimnazije) z nižjim tečajnim izpitom in nimajo več nego 17 let. Učenci(ke), ki imajo ob vpisovanju več kakor 17, toda manj nego 19 let, se smejo vpisati samo z odobrenjem banske uprave. V II. razred se vpisujejo učenci(ke), ki so uspeš-no dovršili I. razred na tej šoli. Učenci(ke), ki so dovršili I. razred na drugi trgovski šoli, se smejo vpisati, če so dobili za to odobritev od direktorja šole, na kateri so bili preje vpisani. Podrobnejša navodila so nabita na uradni deski v šoli.

c Ne pozabite, da vprizori danes dramski ode-cek Prostovoljne gasilske čete na Babnem ob 4 po-poldne v prostornih gostilne Janič na Babnem ve-seloigro v treh dejanjih »Maks v škripih«.

Zdravnik

dr. Podpečan Ivan

ordinira privatno v hiši Mestne elektrarne na Vrazovem trgu 4

c Romanje z avtobusom v M. Celje in na Du-naj se zaradi tehničnih ovir preloži od 27. do 29. julija na 10. do 12. avgusta. Lista za ta izlet je polna! — Drugi izlet združen z Vojničani se vrši od 16. do 18. avgusta. — Oglašiti se je treba za ta izlet do 25. julija pri kapucinih v Celju, ozi-roma pri g. župniku v Vojniku. Cena 250 Din. — Odhod iz Celja ob 4 zjutraj obakrat! Zbirališče na kolodvoru! Vojnik, 16. avgusta, zbirališče na glavni cesti nasproti cerkve ob pol 5 zjutraj.

c Romanje na Brezje, Bled in Ljubljano 13. ju-lija je že zasedeno. Drugo romanje bo 4. avgusta, čje jih bo več (60) hosta vozila dva avtobusa. — Priglasiti se je treba do 2. avgusta. Stane 60 Din.

Maribor

m Katoliški Cehi za Slomsko. V sredo, 14. t. m. pridejo z brzim vlakom v Maribor češki bogo-šlovi. Obiskali bodo po svojem prihodu Slomškov grob, potem pa se podajo z avtobusi v Rogaško Slatino, od tam pa k Sv. Roku nad Šmarjem pri Jelšah. Naslednjega dne se vrnejo v Maribor, si ogledajo mesto in okolico, nato pa odpotujejo na-prej v Ljubljano. Prihodno nedeljo zvečer prispe z brzovlakom 40 katoliških čeških akademikov, ki prinesejo s seboj spomenico kat. čeških akademi-kov, da se pridružijo akeiji za Slomškovo bea-tifikacijo. V ponedeljek bodo akademiki obiskali Slomškov grob, kjer bo sv. masa, potem pa bodo izročili omenjeno spomenico knežskemu dr. Ivanu Tomažiču.

m I. skupina otrok se vrača iz letovanja na Požitniškem domu kraljice Marije dne 13. t. m. z vlakom, ki prispe v Maribor ob 11.48. Starši otrok se naprošajo, da pričakajo svojo deco na kolodvoru.

m Diplomiran je bil na tehnik v Gradcu za inženjerja g. Negomir Arneja, sin pokojnega prof. dr. Ivana Arneja. Čestitamo!

m Poročila sta se: uradnica mariborskega po-licijskega komisariata gdč. Elfrida Dvoršak in trg.-sotrudnik g. Gustav Svenšek. Obilo sreče!

m Živahen tujski promet. Zadnje čase sreču-jemo na mariborskih ulicah izredno veliko tujih obrazov. Maribor ima letos zelo dobro tujsko se-zono, še lepšo pa okolica. Pekre, Kamnica, Bi-strica in druge okoliške tujsko-prometne posto-janke so dobro zasedene, da ne govorimo o Pohor-skem domu in Mariborski koči ter drugih pobor-skih domovih, ki so že več tednov polni letovi-šarjev. V Mariboru in okolici je letos izredno veliko Avstrijcev, ki so bili že od nekdaj najbolj zvesti letoviščarji v naših krajih. — Še živahnejši pa je tranzitni tujski promet. Dnevno se ustavi-ljajo v Mariboru številni avtobusi z izletniki iz Avstrije, Češke, Nemčije in Francije. Večinoma ostanjejo ti izletniki po ves dan v mestu ter v Mariboru tudi prenočijo.

m Strela zažgala. V Silovi je udarila strela v gospodarstvo poslopje posestnika Martina Voha. Poslopje je zgorelo do tal ter znaša škoda 25.000 dinarjev. Požar je uničil zadnje dni še nekaterim drugim posestnikom v okolici imetje. V Skalah je zgorela hiša posestnice Ant. Močivnik ter je škoda 50.000 Din, v Levicu je uničil požar stano-vanjsko in gospodarsko poslopje Janeza Ugerška ter mu napravil 25.000 Din škode, v Poljčanah pa je zgorela vinčarija posestnice Antonije Franc, vredna 10.000 Din.

m »Vzajemnost«, društvo duhovnikov lavan-tinske škofije ima svoj redni občni zbor v ma-riborskem bogoslovju. Glavni trg 7, dne 26. julija ob pol 10 po običajnem sporedu.

m Zazidana vrzel pred gledališčem. V Slo-venski ulici je nastala pred gledališčem zijajoča vrzel, ko je mestna občina podrla tam stoječo prtilčno hišo, da je ulico razširila. Na tej parceli, v novi stavbni črti Slovenske ulice, bo zgradil sedaj dimnikarski mojster Krklec enonadstropno hišo z obvezo, da jo bo čez nekaj let dvignil še za eno nadstropje.

m Smrtna kosa. Na Gosposvetški cesti 38 na Pobrežju je umrl v starosti 71 let cestar Franjo Murnik; v Jadranski ulici 2 je pokosila smrt 64-letnega upokojenega železničarja Alojza Macarola. Naj počiva v miru!

m Kantina v zakup. Dne 16. julija ob 11 bo v vojašnici kralja Aleksandra oddaja kantine v zakup. Pravico do soudeležbe imajo tudi invalidi.

Za poletno vročino

bouret, domače platno, volnen »fresko« in tropical, lister itd. Vam nudi

Drago Schwab, Ljubljana

Aleksandrova c. 7

V zalogi vsakovrstne obleke ali se izdelajo na željo tudi po meri.

Jesenice

Kino Krekov dom predvaja v nedeljo, dne 11. julija ob 3 popoldne in ob pol 9 zvečer film »Fan-tom X«. V glavni vlogi Allan in Robert Montgo-mery. Dodatek še Foxov zvočnik, zabavni film in kulturni film »Norvešak«.

Din 10.000.-

posmrtna podpore

o prejeli te dni dediči po rajnem Janezu Obreza, naročniku »Slovenca« v Doberljem pri Vačah, ki se je dne 28. aprila letos pri padcu v doma-čem hlevu smrtno ponesrečil.

Naročen je bil rajni na »Slovenca« polnih 36 let in ga je tudi vedno točno plačeval, kar je prišlo sedaj ob težki nesreči v prid njegovim pravnim dedičem.

Opozarjamo ob tej priliki ponovno vse cenjene naročnike na točno obnavljanje naročnine, da jim ne ugasne upravičenost na podporo.

Gospa Angela Obreza je poslala upravi na-sega lista to-le javno

zahvalo:

Podpisana Angela Obreza, soproga pokoj-nega Janeza Obreza, se upravi »Slovenca« najlepše zahvaljujem za izplačano mi smrtno-nezgodno podporo, do katere imajo po pravil-niku pravico dediči onih naročnikov »Sloven-ca«, ki se smrtno ponesrečijo. To podporo v znesku 10.000 Din mi je uprava »Slovenca« v celoti izplačala, za kar ji izrekam iskreno: Bog

plačaj! Izjavljam, da ostanem še nadalje na-ročnica »Slovenca« ter priporočam vsem onim, ki tega dnevnika še nimajo, da si ga naročijo.

Moj pokojni soprog je bil nepretrgano na-ročnik »Slovenca« 36 let, naročnik »Domolju-ba« pa 42 let.

Kakor mi je znano, je izšel v »Kmetijskem listu« o priliki smrti mojega soproga neki čla-nek, v katerem je pisec poudarjal, da je bil moj pokojni soprog vedno pristaš Slovenske ljud-ske stranke. Bil je tudi 26 let župan bivše ob-čine Kanderše, ter vselej izvoljen na listi Slo-venske ljudske stranke. Ni mi potrebno doka-zovati, da je bil vedno zavzet za vse kato-liške organizacije, ker to dokazuje dejstvo, da je bil naročnik naših katoliških listov, to je »Slovenca« in »Domoljuba« vsa zgoraj omenje-na leta. Pisec članka v »Kmetijskem« listu« pa ne more trditi, da bi bil moj pokojni so-prog večletni naročnik kakega katoliški ideji nasprotnega časopisa.

Upravi »Slovenca« izrekam v imenu cele moje družine najtoplejšo zahvalo za izplačano mi podporo v znesku 10.000 Din.

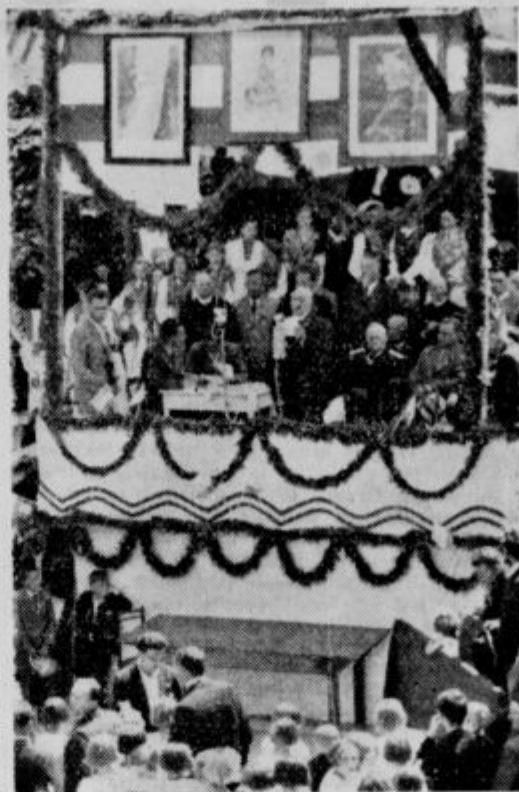
Vače-Doberljevce, dne 25. junija 1937.

Angela Obreza.

Jegličev narodni tabor v Slovenjgradcu

Velike množice ljudstva na zborovanju

Tribuna, s katere govori minister dr. Anton Korošec.

Okrašeni vozovi in konjeniki v sprevodu.

Foto Kvas, Celje

Pričetek velike sezone v Rogaški Slatini

Ugodno vreme v mesecu juniju je privabilo v Rogaško Slatino, v ta biser slovenske zemlje, toliko gostov, da je zdravilišče kazalo v tem mesecu skoro že veliko-sezonsko lice. Letos smo videli vse večletne stalne goste, ki so izkoristili lepe dneve, da si v pred-sezoni, ki nudi ugodnosti na stanarini, hrani, zdraviliških pripomočkih in taksah, utrdijo zdravje. Vsi ti so odšli zadovoljni in okrepljeni. V teh dneh pa so že prišli drugi — in to letos v izredno velikem številu — da bodo tu uživali blagodat svetovnega zdravilišča in letovišča z vsemi udobnostmi in razvedrili, ki jim jih nudi velika sezona.

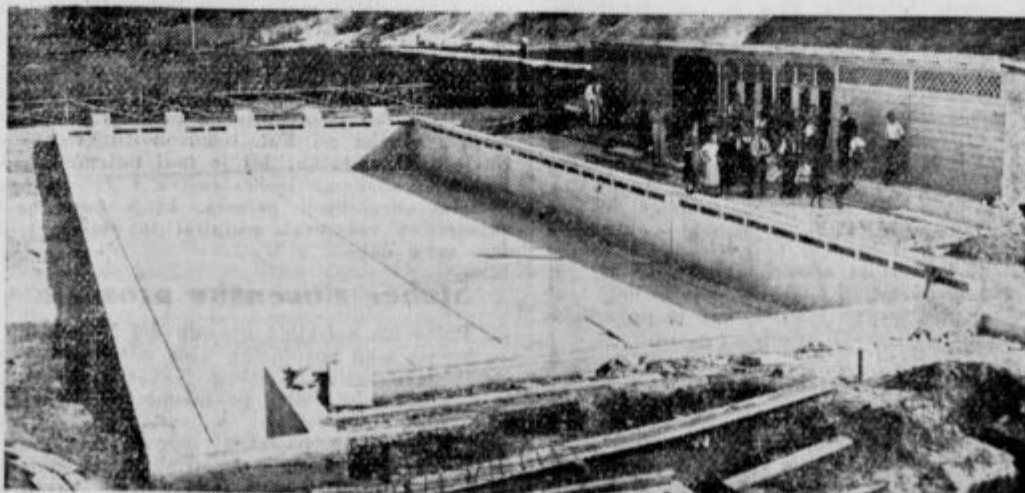
Uprava zdravilišča je ukrenila in pripravila vse potrebno, da zadovolji vsem množičnim zahtevam mednarodne publike. Vsa dela, ki so se pričela že v pozni zimi in nadaljevala z vso vnemo v pomladi, so skončana. Različne preureditve v notranjosti hotelov so bile dovršene že 1. maja t. l. Te dni pa je bila skončana modernizacija hotela »Aleksandrov dom« in nova kopališka stavba ob športnem bazenu.

»Aleksandrov dom«, ki je bila svoječasno lepa secesijska stavba, je bil letos temeljito preurejen, ker ga je zob časa močno poškodoval. Sedanja preureditev pa odgovarja popolnoma vsem sodobnim zahtevam turističnega sveta. Načrte za zunanjo in notranjo preureditev tega hotela je po iniciativi sedanjega ravnatelja zdravilišča ban. svetnika g. Ivana Gračnarja pripravil ing. arh. Glanz, učence mojstra Plečnika. Prejšnja secesijska fasada se je umaknila modernemu stilu. Streha, ki je ploščnata, je vsa iz bakrene pločvine. S to preureditvijo je stavba veliko pridobila v estetičnem in praktičnem oziru. V hotel je bila vpeljana topla in mrzla tekoča voda. V sobah so vzidani novi umivalniki iz fajance in stene ob umivalnikih so oploščene s keramiko. Vodovodna dela je izvršila celjska tvrdka J. Gradt. Vsa notranjost je komfortno preurejena in vsa na novo preslikana in preplečkana. Slikarska dela je izvršila domača tvrdka F. Erjautz. Vpeljana je tudi svetlobna signalizacija.

Nova stavba ob športnem kopališču, ki služi za slačilnice, pa je bila sezidana v rekordnem času dveh mesecev v lastni režiji. Tudi za to stavbo je izvršil načrte arh. Glanz. Stavba je dolga 88 m, široka 7 m, visoka 4,50 m in leži ob glavni cesti, ki je bila jeseni lanskega leta asfaltirana. Športno kopališče je v dograditvi te stavbe popolnoma izolirano od prometne žile, kar je v zdravstvenem oziru zelo umestno. Stavba je krita z valovitim salomitom, ki ga je dobavila tvrdka »Split« d. d. iz Splita. Razdeljena je v dva dela, in sicer ženski in moški oddelki, ki pa imata skupen vhod. Na vsaki strani je po 48 lesenih slačilnic, ki so pokrite s pleteno žično mrežo. Poleg teh slačilnic za posameznike sta še dve

skupni slačilnici, ki merita vsaka po 54 m², v katerih je nameščeno po 150 omaric. Z vzhodom iz bazena pa so nameščeni trije moderni tuši. Tuši in klozeti so obloženi s keramičnimi ploščami. Stavba, ki je zidana solidno in v modernem učinkovitem slogu, nudi kopalcem in športnikom vse udobnosti. S to stavbo, ki bo gotovo nova prillačnost za goste, je zdravilišče veliko pridobilo na sodobnosti.

Novo kopališče v Višnji gori

V nedeljo, 11. t. m., ob pol enajstih dopoldne bodo v Višnji gori slovesno blagoslovili novo kopališče, katero je bilo zgrajeno za poživitev tujeskega prometa v tem lepem dolenskem kraju s pomočjo velikodušne podpore od strani banske uprave. G. ban dr. Natlačen, ki dobro pozna raz-

mere in potrebe Dolenjske, je nakazal izdatno podporo, ki je omogočila, da je na novo ustanovljena kopališka uprava lahko oddala dela gospodu inž. Mačku. Kopališče je blizu železniške postaje na solnčnem kraju ter je prav moderno zgrajeno.

Za spomenik neznanemu slovenskemu vojaku

Zveza slovenskih bojevnikov že marljivo dela za postavitve spomenika neznanemu slovenskemu vojaku na Brezjah. Na Brezjah pa zato, ker je to romarska božja pot bila v mislih, v vzdihih, prošnjah in vročih željah slovenskih mož in fantov bojevnikov, ki so med svetovno vojno z orožjem v roki, strti od bolečin in razkropljeni po vseh bojiščih ter so gledali smrti v obraz. V molitvah so njihovi svoji iskali tolažbe in pomoči pri Mariji Pomagaj na Brezjah, tja so romale množice slovenskih žena, mater in deklet. Sedaj pa ne sme biti pozabljeno vse prestanto gorje padlih tovarišev in nikoli ne smemo pozabiti njihove bolesti! Iz hvalečnosti in v spomin padlim smo dolžni postaviti trajen spomenik slovenskim trpečim vojakom, svojem pa moramo dati možnost, da bodo ob tem spomeniku obujali vso tiho ljubezen, ki bo tiho, toda prepričevalno govorila za bodoče rodove.

Spomenik bo stal v preurejenem parku pred cerkvijo na Brezjah. Načrt za spomenik in za preurejeni park ja napravil g. ing. arh. Valentinčič v sporazumu z našim mojstrom prof. Plečnikom.

Zveza bojevnikov je razposlala vsem župnim in občinskim uradom vabila, pojasnila in položnice s prošnjo za denarne prispevke. »Zveza bojevnikov« bo skušala čimbolj zainteresirati tudi druge naše ustanove, razna podjetja itd. za ta spomenik, prav tako bo skušala vzbuditi zanimanje širše javnosti in posameznikov.

Zato prosimo, ne odklanjajte prošnji za darove, temveč po možnosti prispevajte, tako da bo čimprej postavljen spomenik slovenskim vojakom, padlim v svetovni vojni, ki bodo simbolizirani v neznanim vojaku. To bo spomenik pietete in ljubezni vsega naroda!

Strelna užiga

V noči od četrтка na petek je po vsem kumljanskem gorovju divjala silna nevihta. Nekako ob pol 11 ponoči je treščilo v kozolec posestnika Grošičarja Martina pod. Pušnika v St. Juriju. Na mah so plameni objeli ves kozolec, ki je bil s senom kar natlačen. S kozolca je silen veter zanesel ogenj na drvarnico, kaščo, svinjak, živinski hlev in gumno. Prvi je prihitel na pomoč sosed g. Hinko Medved s svojimi ljudmi in s svojo ročno brizgalno, a zaradi pomanjkanja vode ni mogel mnogo pomagati. Prišli so ljudje iz Jazbinj, s St. Jurija, celo s Padeža in z Dobovca — bilo jih nekaj stotin — a kaj, ko ni bilo vode, da bi mogli gasiti. Posrečilo se jim je le, da so pred ognjem obvarovali hišo, ki je krita z opeko, in potegnili iz hleva živino. Tako so zgorela vsa gospodarska poslopja z vsemi vozmi, slamorenjico, mlatilnico, stiskalnico in drugimi stroji. Škoda, ki jo lastnik trpi, cenijo nad 150.000 Din, zavarovan pa je bil le za 5000 Din.

Smrtna nesreča mladega lanta

V prijazni vasi Sinovica, občina Sodražica, se je v petek zjutraj dogodila strašna nesreča, ki je vzela življenje mlademu, še ne prav osemnajsetnemu fantu Ivanu Oblaku, sinu posestnika Ivana Oblaka iz Sinovice. Mladeniču je izročil nek drug fant puško flobertovsko z naročilom, naj jo nese spravit v sosedno sobo. Ivan jo je vzel in odnesel v drugo sobo. Ali se je v sosedni sobi kaj spotalnil ali pa je iz radovednosti skušal pregledovati puško, to se ne ve, ašljal se je samo elabolen pok in prihiteli so zagledali uboga Ivana ležati na tleh, strel mu je šel v srce. Dvignili so ga in prenesli na posteljo, toda po nekaj minutah je izdihnil. Bil je blag in miren mladenič, vsi vasačani so ga radi imeli in upamo, da mu je bil Bog, pred katerega je bil tako nenadoma poklican v cvetu svoje mladosti, milostljiv sodnik. Rad je hodil v cerkev in redno prejemal sv. zakramente, to naj bo tolažba globoko užaloščenim staršem in mlajšemu bratu, katerim izrekamo naše iskreno sožalje.

Elektrifikacija Savinjske doline

Glavnemu odboru za elektrifikacijo krajev in naselij v občinah: Vransko, Sv. Jurij ob Taboru, Gomilsko, Braslovce in Sv. Pavel pri Preboldu je uspelo svoje poslanstvo in predpriprave za izvedbo elektrifikacije navedenih krajev tako daleč rešiti, da bodo zamogle Kranjske deželne elektrarne v Ljubljani z zgradbami elektrovdov in z drugimi montažami pričeti najbrž že v mesecu oktobru t. l. tako da bodo domovi teh občin mogli že prihodnjo zimo svetiti ted vrtni elektromotorje z elektriko KDE iz Velenja.

Velika zahvala za uresničenje te davne želje gre kraljevski banki upravi in posebej še gospodu inšpektorju inž. Ruehu ter glavnemu odboru za elektrifikacijo Savinjske doline v Sv. Juriju ob Taboru, kakor tudi vsem omenjenim občinskim upravam.

V Pariz na svetovno razslavo

Kolektivni potni list je definitivno zaključen in od državne oblasti tudi že potrjen.

Vsak nadaljnji vpis od danes dalje je absolutno izključen. Definitivno so z današnjim dnem zaključene tudi prijave onih, ki potujejo z nami s svojim osebnim potnim listom.

Onim, ki nam zaprosihim dokumentov za vpis v kolektivni potni list iz kakršnegakoli vzroka niso mogli pravočasno predložiti, smo to danes z ekspresno pošto sporočili, da si morajo najkasneje do 11. t. m. preskrbeti svoj osebni potni list z vsemi potrebnimi vizumi, sicer ne morejo z nami. To pa velja samo za one, ki so bili že prej prijavljeni in tudi poravnali svoje obveznosti, kajti sicer smo s prijavi končnovejavno zaključili, ker so vsi prostori v našem posebnem vlaku že odani.

Z večerajšnjo pošto smo pismeno pozvali tudi vse one, ki svojih obveznosti še niso poravnali, da to takoj stori, ker jim sicer legitimacij ne moremo dostaviti.

Vsi ostali, ki enega niti drugega poziva ne boste prejeli, smatrajte, da je vse v redu.

Tekom tega tedna prejmete naše legitimacije, na podlagi katerih boste mogli vstopiti v naš vlak. Dan odpošiljate sporočimo tekem tedna.

Prihodnje dni pričakujemo ugodno rešitev naše prošnje glede popusta na železnici, kar je važno za vsi za oddaljenejšje. O rešitvi poročamo takoj!

Med tednom ovesimo tudi točen vozni red od Ljubljane preko Jesenice in Avstrije do Innsbrucka. Onim, ki ne bodo vstopili v naš poseben vlak v Ljubljani sporočamo, da se ustavi naš vlak za nekaj minut tudi v Kranju, nekoliko dalj časa pa na Jeseniceh.

Vzemite s seboj foto-aparate in daljnogleda, vendar pustite iste na meji v legitimacijo vpisati, da pri povratku na meji ne bo težko.

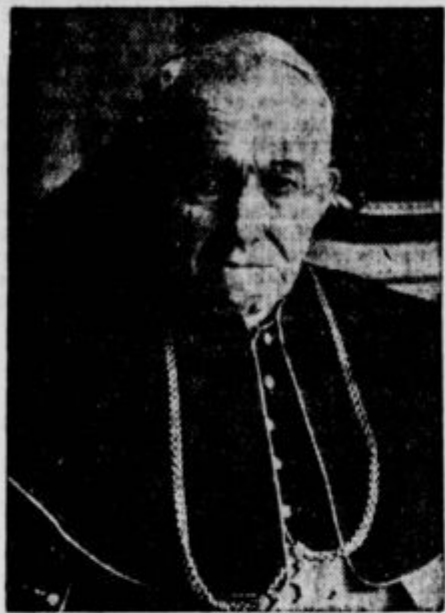
Vijudno prosimo, da med tednom zasledujete naša poročila na tem mestu, da boste na ta način z nami v stalnem stiku.

Vso pošto je pošiljati na naslov: Jože Hvale, Ljubljana, Miklošičeva cesta 10. Vodstvo.

KULTURA

Jegličeva kulturna zapuščina

Kdor ga je poznal živega, kdor je kdaj občutil ogenj njegovih oči, kdor ga je videl in slišal, kako mu je vsak gib, slednja mišica drhtela v sili ljubezni in prepričanja — si danes ob njegovem grobu komaj more misliti, da je ta ogenj res ugasnil, da se te roke ne bodo več razklenile v mogočno kretljivo svojo ljudstvo, da ta obraz ne bo več zadržal in izpregovoril. In ven-

dar je res. Kar gledamo pred seboj je le mrtva, prazna lupina — življenje je izteklo, duša v njem ni več. Stori je tudi svoj poslednji korak hitro, odločno, nenadno, kakor je stori rad ob največjih odločitvah v svojem življenju: v molitvi in samotni je premislil, pretehtal, potem pa planil. Saj je res, da je tudi ta ura morala priti, res, da nas pri tako visoki starosti presenečati ne bi smela, res, da je svoje življenjsko delo zaključil in da nismo ne mogli ne smeli več pričakovati od njega še novih, velikih del — ali vendar imamo občutek, da je v našem narodnem telesu odpovala živica, ki je bilo z njim zvezano vse naše narodno telo. Kakor utelešena narodna energija, ki je utripala v milijon slovenskih srcih, je bil ta veliki mož, kakor steber, ki se je okrog njega kristaliziralo narodno delo. Ne živi v enem svojem delu, živi v svoji dobi in naroda podobni.

Velike harmonične osebnosti je težko analizirati, zakaj vsaka analiza postavlja v nevarnost celotno postavo, in v nji je prava veličina. Kdor koli bo hotel zajeti resničnega Jegliča, bo dobro občutil, da je nemogoče trgati njegovo delo v versko, kulturno, politično in še kako drugačno, ker so se v njem vse te stvari organsko družile v celoto. Če bi kljub temu hoteli pregledati njegovo veličino s kulturne strani, ob njegovem mrtvaškem odru pomisliti na njegovo kulturno zapuščino, moramo občutiti v sebi nemo spoštovanje pred tem velikanom, globoko hvaležnost in sveto voljo, da njegovo delo nadaljujemo. Deloval je sam s peresom in besedo, a več ko sam je ustvaril po drugih s svojo spodbudo in s svojim spretnim vodstvom, vse velike narodne stvaritve so našle v njem ne le podpornika, marveč kar pokrovitelja in stvaritelja.

Pisatelj in vzgojitelj

Drevo že v cvetu nakazuje sad. Mladi Jeglič je končal svoja gimnazijska leta v dobi, ko se je prebujal mladoslovenski rod in prevzemal vodstvo v javnem življenju. Narodna zavest se je tedaj javljala predvsem v literarnem delu. Doraščajoči srednjecolci so se hoteli sami izuriti v slovenskem pisanju, ki ga je šola zanemarjala, hoteli so se olikati v slovenskem jeziku in dati ljudem lepega in poučnega besedila v domači besedi. Ta volja je zrasla iz narodne zavesti in želje po izobrazbi. Tako srečujemo mladega Jegliča v višjih razredih srednje šole vsega vnetega za narodno delo, za pisateljevanje. Pisal je povesti, celo dramske oblike se je lotil (Slavija LMS 1870), potopise, poučne razprave itd. Zlasti pridno je deloval v osmem razredu, ko so si dijaki v zavodu Alojzijevejšu ustvarili svoj rokopisni list Domače vaje. Ze tu se kaže silna volja, neizmerna pridnost, ki se ne da oplasti od kakršnihkoli težav in neuspehov. Saj je nabrál že tedaj čutil in vedel, da ne bo vztrajal pri leposlovnem delu, toda pomagati je hotel tudi tukaj, ker je zahteval čas in zabavala potreba. Ze v teh prvencih čutiš vsega Jegliča, ni pisal z voljo, da ustvari mojstrovine oblike, da se izkaže v odličnih znanstvenih delih — pisal je samopozabno le v prid in spodbudo bližnjemu. Tak značaj imajo vsa njegova dela. Z lepo domačo besedo buditi v narodu vse plemenito, vse lepo, vse močno, buditi ljubezen do Boga, do lepega življenja in do naroda, to so veliki cilji njegove pisane besede. Kdo se ne spomni navdušenih poslanic posameznim stanovom (Mladenci, staršem), ki smo jih prebrali kot vodilo svojemu življenju po družini in družbah, kdo se ne spomni njegovih številnih in pomembnih pozivov zoper vse različne nevarne pojave v našem javnem življenju, kdo ne pozna njegovih poučnih knjig, ki jih je ob ognju svete ljubezni pisal ob dnevnih letnega oddiha v daljnem Gornjem gradu? Kako radi so brali ljudje njegovo Kristusovo življenje »Mesija«, kako s pridom njegovo apologetiko »V boj za temelje krščanske vere« itd. Kdor pregleduje vso to množico spisov, ki jih je objavil v teku svojega življenja, se le čudi, kje je pri tolikani zaposlenosti s svojimi čisto uradnimi in dušnopastirskimi zadevami dobil čas in moč, da je mogel toliko napisati.

Prijatelj pozabljenih

Postavimo vprašanje: kakšna je vrednost vsega tega njegovega pisateljskega dela? Ali je trajnega ali le prigodnega pomena? Prav nič nam ni treba prikrivati: velika večina spisov, nikoli ni bila napisana z voljo in namenom, da ostane trajne vrednosti kot literarno delo. Narekovala jih je potreba časa, ko so se izpremenile razmere, je tudi važnost dela splahlila. Tudi tista dela, ki so pisana brez zveze s časovnimi dogodki, ki so pisana za zmeraj, niso pomembna po svojih novih znanstvenih odkritjih; tudi po svoji literarni do-

gnanosti ne prinašajo novosti, ki bi pomenila v naši književnosti kakšne mejnike. Ali ta merila za pomembnost Jegličevega dela niso pravilna. Jegličovo pisateljsko delo je kljub temu tako pomembno in veliko. Njega pomembnost in veličina obstoji namreč v tem, da se je narod ob njih skozi vso dobo njegovega delovanja napajal z zdravjem mišljenja in hotenja, kakor se ni ob nobeni naših velikih umetnin in znanstvenih del. Njegovi spisi so v resnici vzgojna hrana, ki je narod prekrvala polno dobo pedesetih let in ga vzgajala k temu, kar danes je. Hrana, ki jo poučiješ in od nje dobivaš moralne in delovne sile, izgine, a nje moč deluje in oblikuje človeka. Tako nekako je narod použil njegova dela, ker jih Jeglič ni postavjal kot dragocene posode pod steklo, da bi jih gledali, ne kot lep šopek cvetlic, marveč kot potrebno in koristno hrano, ki redi in daje moč. Kakor je na videz tako delo majhno in manj pomembno, je vendarle gotovo, da je neizmerno potrebno. In tega se je Jeglič tako dobro zavedal, da je bistrost svojega duha domala v celoti razdal našemu narodu v taki na zunaj malo cenjeni in priznani obliki. To je v resnici žrtev, zakaj z darovi svojega duha in svojo pridnostjo bi bil lahko slovel kot velik znanstvenik, če bi bil iskal svoje osebne časti in slave. Njegove spise so večsah sprejemali z nelepim ocenjevanjem, češ da so le preveč preprosti in premalo znanstveni. Taki ljudje niso nikoli mogli doumeti, da so zrasli iz ozkega stika s preprostimi ljudmi, ki je bil Jeglič stalno z njimi v zvezi. Tem najbolj potrebnim in najbolj pozabljenim je pisal, njim je hotel dajati hrane in prepuščal drugim, da si pridobijo ime in čast znanstvenikov, mislecev in umetnikov. Kdor bo kdaj presojal njegovo pisateljsko delo, ne bo mogel mimo te njegove volje, kdor bi ga sodil drugače, bi mu delal krivico. S tega stališča pa so njegova dela opravila velikansko delo: oblikovala so v veliki meri podobo časa v našem narodu od 1900 do 1930. Po teh plodovih Jegličevega peresa je narod v veliki meri doživel verski in izobraževalni prerod ob vstopu v novo stoletje.

Apostol slovenskega naroda

In ravno v tem prebujanju je največja Jegličeva zasluga. Ko je zapustil slovensko zemljo in odšel v misijon med brate v Bosno, je bila pri nas še težka kakršna koli prerodna akcija. Ko se je v misijonem delu ves ogrel in razgibal, se je vrnil med nas v dobi, ko je bilo treba z

je dobilo Glasnik presv. Srca Jezusovega, za njimi pa še cela vrsta novih nabožnih listov, ki vsak po svoje vrši isto veliko nalogo verskega prerajanja. Iz te vneme je izšla podpora in spodbuda izobraževalnim društvom, ki jim je pisal vzgojne knjige, jih obiskoval, navduševal in jim zmeraj in zmeraj klical v spomin velike naloge verske, npravne in narodne vzgojne namene. Kdo se ne spominja njegovega navdušenja in njegovega veselja, ki je z njim podpiral vse plemenito delo v nekdanjem Orlu? Koliko veselja je užil ob mladih fantih, ki so se z vso ljubeznijo in močjo mladega življenja oklenili dveh njegovih največjih svetinj: vere in slovenstva! Slehera gorska vas je občutila ta dih mladega preporodnega navdušenja, vse se je oživljalo in prebujalo v novo življenje. Kaj bi bilo, če bi bili tedaj dopustili, da bi se bila vsa povodenj evropske civilizacije razlila nad nas nepredelana, da bi nas bila zajela vsa njegova sila nepravilnosti, da bi ne bila spretno speljana na kolese naše slovenske in verne narodne bitnosti? Strahotnih posledic si danes niti prav predstavljati ne moremo. Kako bi se nam bilo godilo v nraynem in narodnem pogledu, so nam tu in tam pokazala naša obrobna ozemlja, kjer je opešalo oboje: vera in narodna zavest. Nekako tako bi narod hiral povsod. Boste rekli: saj tega ni storil Jeglič, to so bile nujne naloge časa, ki bi jih bil moral storiti vsakdo na njegovem mestu. Da, bile so naloge časa, toda gorje, če čas ne najde pravega moža, če se mož izneveri nalogam, ki jih stavi nanj čas. Previdnost je vsakomur odkazala v zgodovini svoje naloge, kakor je pač njegovo mesto, večje ali manjše. Čim više je kdo postavljen, tem večje naloge in tem večje odgovornosti so mu odmerjene. Kdor koli se svoji nalogi izneveri, se ne izneveri le svoji osebni dolžnosti, marveč pahne v strašno nesrečo tudi vse tiste, ki so jim bili sadiji njegovega dela namenjeni. O škofu Jegliču moramo in bo moral vsakdo v zgodovini zapisati, da je čas našel v njem moža, ki mu je bil potreben, da se je ves in popolnoma in z vsem srcem žrtvoval svoji veliki nalogi, da je bil duša verskemu in narodnemu preporodu, ki je znal okrog sebe zbrati vojsko delavcev na vseh poljih kulturnega in verskega dela. Zato smo najprej hvaležni Bogu, da nam je dal takega moža, potem pa škofu Jegliču, da je ostal tako neomajno zvest svoji nalogi in se ves žrtvoval svoji od Boga odkazani nalogi.

Dobrotnik izobraženstva

Škof Jeglič se je prav dobro zavedal, da nikakor ni dovolj, da le preprosti narod živi iz vere in da je vera le njemu potrebna za npravno in narodno zdravje. Bil je v dnu srca prepričan, da so Kristusovi nauki človeškemu duševnemu življenju in mišljenju neobhodno potrebni za zdrav razvoj tudi vsega umskega in čustvenega življenja pri izobražencu. Ze v zgodnji mladosti so ga

Kip nadškofa Jegliča v šentvidskem zavodu

dar je Jeglič spoznal, da je nekaj potrebno, je ustvaril, in če je imel izkopati iz tal samih. Brez te drznosti, brez tega svelega navdušenja, brez tega popolnega zaupanja v božjo pomoč, bi ne bil ustvaril niti četrtine svojega ogromnega dela. Spoznal je, da je za preporodne namene, ki jih je zasledoval, nujno potrebno, da dá narodu versko in slovensko močno in dobro izobraženo mladino ter izobraženstvo. Zato je hotel svojo slovensko in katoliško srednjo šolo. Tako je zrasla po nedopovedljivih težavah in žrtvah velika ustanova prve slovenske gimnazije. Nikakor si ni prisvajal te ustanove za svojo osebo. Zmeraj omenja vse slovensko ljudstvo, ki je z njim vred gradilo, sebe imenuje le »ustanovitelj« z duhovniki in verniki v spominski knjigi v zavodu sv. Stanislava. Vsi vemo, kakšnega pomena je bilo treba za tako podjetje, ki bi bilo tudi trikrat manjše še zmeraj izredno veliko za število našega naroda. Danes pa nas tudi veliki narodi občudujejo v tej njegovi ustanovi, tudi narodi s stoletja starimi katoliškimi šolami se komaj morejo ponašati z ustanovami takega obsega, take velikopoteznosti. Tako odlično in veliko je to delo, da je našlo prostora med najlepšimi zavodi, kar jih premore Cerkev na svetu, tako nam izpričuje dejstvo, da mu je kongregacija za semenišča v Rimu priznala mesto med podobami v svojem Elenchus seminariorum.

Veliki kulturni meceni

Sezidati hišo, to ni najtežje, to bi že še šlo. Toda treba je bilo spraviti v življenje čisto novo ustanovo, karšne dotlej nismo imeli. Ne le da je bilo treba pri oblasteh izposlovati vsa potrebna dovoljenja, treba je bilo poskrbeti za učne moči, treba je bilo poskrbeti za učna sredstva. Tudi tega se je lotil Jeglič z neverjetno žilavostjo, nenavadno požrtvovalnostjo. Ko se je od leta do leta bojeval z dunajskimi oblastmi za priznanje novega razreda, je moral misliti na oskrbo učnih knjig, ker sicer bi ne bil dobil dovoljenja, češ brez knjig ne more biti pouka. Tedaj se je začela velikopotezna akcija za spisoavanje in zalaganje slovenskih učnih knjig, velikopotezna, pravim, ker je še do danes nismo ne le presegli, marveč niti ne dosegli. Le pomislimo na dela, ki so bila tedaj zasnovana in sprejeta v program slovenske učne knjige: latinski slovar, grški slovar itd. Poglejmo, kako se danes rešuje pri nas slovarsko vprašanje z žepnimi slovarčki, ki ne morejo nikakor zadostiti, dočim so se tedaj lotili dela kar enciklopedično. In kje denar? Škof Jeglič tudi tukaj ni varčeval, do zadnjega možnega denarja se je oropal in razdal v kulturne namene. Wiesenthalerjev slovar I. (A—Faeile) jasno priča, kako brezmejno požrtvovalen je bil, kakšen kulturni meceni je bil Jeglič. Kdorkoli bo kdaj pisal o razvoju našega šolstva, se bo pri teh njegovih stvaritvah moral ustaviti in z debelimi črkami ugotoviti novo dobo v zgodovini. Moral bo ugotoviti, da je Jegličeva verska in narodna vnema obrodila sadove nedogledne veličine in pomembnosti.

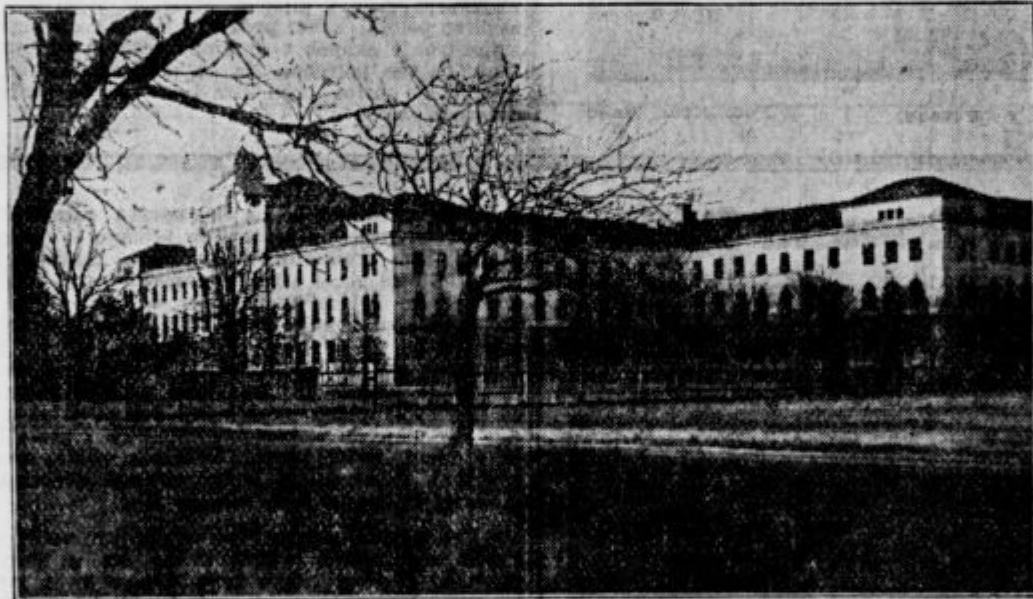
Stožer narodnega življenja

Tudi naše največje kulturne ustanove, kakor so univerza, akademija in narodna galerija, so bile zmeraj deležne njegove največje podpore in pomoči. Ni je v slovenskem javnem življenju pomembne stvari, ki bi je Jeglič ne bil vesel, ki bi je ne bil pozdravil in podprl. S svojo čudovito narodno ljubeznijo je res objemal vse slovenske narodne zadeve, postal narodu stožer njegove narodne rasti in njegovega življenja. Vsa posamezna delo je premajhno, da bi ga mogli ob njem prav presojati, ker je vse tako tesno združeno z vsem velikim preporoditelskim delom, da je treba nepreostano imeti pred očmi celotno podobo njegovega ustvarjanja. Zato se nam zdi tako grdo in krivično, če se ob takem ogromnem delu kdo ne more ogniti eni ali drugi malenkosti, ki mu ni všeč in akusa z njimi zmanjšati veličino tega moža. Zato ne razumemo, kako je mogoče, da kdo tako ogromno kulturno delo preze in ve povedati le, da je sezgal Cankarjevo Erotiko ali kaj podobnega. Da, tudi tega se nam ni treba boječe ogniti, kadar pišemo o takem velikem možu, ki je ustvaril Slovincem taka velika dela in izpričal svojo kulturnost na tako neustajljivi način, da je vsako zaganjanje vanj abderiteko. Pa tudi tisto uničenje Cankarjevega dela ni zraslo iz nekulturnih osnov, marveč iz svetlega prepričanja, da taka kultura mora Slovincem le škodovati. Tega svojega dejanja pa ni izvršil krivično in nasilno, marveč ga je drago plačal, saj je zalogo pokupil. Ne na to in ne na kako drugo njegovih dejanj nas ni sram in strah pomisliti ob misli, kako in s kakim namenom je delal Jeglič vse v svojem življenju. Ta postava je v našem narodnem življenju, v naši narodni kulturi tako velika, da ga take malenkosti ne morejo prav nič zmanjšati in prav nič umazati.

Z Jegličem lega v grob sekularna postava, čudovita moč in delavnost. Vse med rodovi in stanov naroda je bil, v najodločilnejšem trenutku je ustvaril Slovincem časa primerno, narodu potrebno in svojo kulturo, kakor Mojzes, ki je peljal svojo ljudstvo v obljubljeni deželi. Slava njegovemu spominu, čast njegovemu delu!

J. Solar.

(Članek smo prejeli pred tednom dni. Ur.)

Zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano — prva slovenska gimnazija, ki jo je ustanovil nadškof dr. A. B. Jeglič

vso vnemo, z natančnim poznanjem in čutom časovnih potreb poseči v naše narodno življenje. Vodovje evropske civilizacije in misli je tako mogočno pljuškalo na naše ozemlje, tako hitro zalivalo naš narod, da je bilo tedaj vprašanje, ali bomo obstali, ali nas bo odneslo. Treba je bilo z vso naglico poskrbeti, da vse te tokove zajamemo in njih sile uporabimo narodu v korist. Treba je bilo gledati, da svojemu slovenskemu narodu ohranimo njegove posebnosti, njegovo pristno narodno podobo, njegove dobrine, njegov etos. Škof Jeglič je tedaj čudovito jasno čutil, kaj od njega terja čas. Sam je bil tako globoko zakoninjen v slovenskem domu in slovenskem ljudstvu, da je dobro čutil, kje so življenjske korenine naroda, ki jih je treba za vsako ceno varovati. Če je tedaj začel svoje veliko delo za verski preporod med nami, ni storil usluge le Cerkvi, ni delal le iz verske vneme, marveč prav tako iz narodne, in storil našemu narodu v celoti največjo uslugo. Čudovito tenko je čutil, kako bi zlomil narodu hrbtenico, kdor bi mu zlomil njegovo stoletno obliko duhovnega življenja, njegovo npravno silo, ki je z njo skozi stoletja zmagal največje težave in boje, kdor bi mu oslabil in ohromil versko življenje. Pač je vedel, da posamezniku lahko ta ali oni miselni red ohranja slovenstvo tudi ob drugačnem svetovnem nazoru, ali za narod v celoti je bil prepričan, da mu je katoliško versko življenje tudi za narodni obstoj bitne važnosti. Jasno je, da ni podrejal svojega versko preporodnega dela skrbi za narodno obrambno delo, da je vršil to delo prvenstveno iz versko zveličavnih ozirov, iz apostolskih ozirov. Ali pri vsem tem ni pozabljal, kako važno je to delo tudi z narodno obrambnega stališča, kar je premnogokrat poudarjal v svojih spisih in govorih.

Vodnik in duhovnik

Iz te njegove jasne zavesti so zrasle po vsej slovenski zemlji neštete organizacije, verske in prosvetne. Hotel je, da sila tiska vere skozi našo domovino, a prekrvavena bodi ta hrana v versko in narodno prečiščenih umovih, da bo njih plod zdrav in hranilni. Tako smo dobili v tej dobi po njegovih spodbudi in njegovi podpori celo vrsto listov, ki so se razširili do zadnje gorske vasi, do zadnje siromakovke hiše — povsod beró, povsod uživajo zdravo hrano, ki krepi našemu narodno verske, npravne, narodne in delovne sile. Marjine družbe so začele svoje blagoslovljeno delo in razširile Bogoljub, Apostolstvo mož in fantov

Sleber slovenske prosvete

Poleg teh velikih kulturnih del Jegličevih, ki so postala tako popolnoma naša narodna last, da se jih tako malo zavedamo, kakor malo čutimo zrak, ki ga vdihavamo, pa imamo tudi nekaj velikih vidnih spomenikov, ki velikopoteznost njegovega dela tudi na zunaj mogočno razkazujejo svetu. Pač največja taka stvaritev je ogromni beli grad sredi Ljubljanskega polja, njegov zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano. V dobi, ki smo se že desetletja in desetletja pehali za slovensko srednjo šolo, ko smo si s tako težavo utirali pot do slovenskega šolstva, je zastavil svojo besedo in svojo moč on sam, naš škof in vladika Jeglič. Če noče država, če ne morejo oblasti — bam pa jaz. In prej kakor je mislil sam, je začel z urednjevanjem. Koliko dvomov, koliko pomislekov in oklevanj je moral premagati — ali ka-

Lepote naše zemlje

Pogled s Kredarice na Rž 2441 m in Rjavino 2457 m

V skalnatih vrhovih

Skalnatih vrhovi gora se prižigajo v čisti, jasni, jutranji sončni svetlobi, svet med gorami pa je zastrt v jutranje sanje. Zažarel je vrh Triglava, zažarel vrh Mangarta, Krna, Skrlatice, vedno novi, vedno nižji se prižigajo v zlati, čisti jutranji zarji.

K jezerom. Neprenehoma po kamenju, v velikem lohu ob ogromni kameniti udorini, po lahno padajoči poti, nad Velim poljem, ob strmih stenah živih skal, mimo prelaza Dolica z vojaško stražo in potjo v Trento, mimo dožij trdnjavskih obzidij gora, strmo navzgor po prelazu in snegu na prelaz Hribarico. Po divje romantični kameniti planoti, ki jo čuvajo posamezni strazarji — trdnjavski vrhovi gora. Kamenje in skale, vse nametane, občutek, kakor bi hodil po mesecu. Ob mogočnem Kanjevcu pogled navzdol: Sanje. Dolina jezer. Zelenje, cvetje, macesni, opoj. Na levi: od Zelnarice preko Tičarice mogočna skalnata gorska vrsta, čista in mlada, kakor bi prišla pravkar iz Stvarniškovega roka. Pod njo nepregledni plazovi. Na desno: polagoma se vzdigajo svet, romantični hribi in hribočki, ki prehajajo v položne, pol zelene gorske vrhove. Kakor mogoče stare trdnjave v Zlatorogovem kraljestvu. Vseposred pisane planinske cvetke, temno zeleno borovje, živordeče svatovski rododendron, pravilni macesni, skladi kamenja, okrašeni z drobnimi planinskimi cvetkami. Tu pa tam v temno zelenem okvirju beli kameniti slapovi, bleščeči se v soncu. Zlatorog in bele vile, divji lovec in krvavordeče triglavske rože. Oko vas išče, srce vas čuti v tem zasanjanem pravilno rastočem in tonečem svetu. Hodiš in se veselíš sebe in stvarstva. Steza, ob stezi trava in cvetje, okrašeno kamenje, okrašeni skladi kamenja, kameniti žlebovi in žlebički s planinskimi rožicami, preproge in preproge, zastorečki cvetočega rododendrona in temnega borovja. Triglavsko jezero, polna čiste, temne, globoke modrine, kot niso jezera nikjer drugod. Pravljica. Na desni nad teboj ogromne žive skalnate stene Tičarice, rastoče iz vedno svežih, živih plazov, na levi jezero, prepolno prelivajočih se barv in prozorne bleščobe v globoki modrini. Nad jezerom in v jezeru skrivajoči se grički in hribočki, na njih zaslanjeni macesni, ki rastejo in umirajo, kakor jih je ustvaril Bog: eni so še polni svetlega než-

nega zelenja na pravilno visečih vejah in vejicah, drugi imajo le še nekaj vej, tretji pa so samo še gola debla, štrleča otoplo proti nebu. Pa še beli kameniti slapovi, kamenite žlebasto preproge s predrobnimi cvetkami in s slapovi rododendrona in borovja. V ozadju hribovi in macesni, ki prehajajo v mogočne fantastične Zlatorogove trdnjave.

Na levi proti nepreglednim skalnatim stenam Tičarice in sivim plazovom enoličnost, na desni pisan svet kamenja in zelenja, cvetja in macesnov, jezera, položnih hribov in gora. Na levi rosnost, na desni sanje.

Koča ob dveh jezerih. Turisti in turistke, macesni in skale ob jezerih in v jezerih. Jezeri temni v prepletem mavričnem krogu, ki se odraža na modri gladini ob bregovih, jezeri bleščejo vedno bolj v posebnih sončnih žarkih, divje razorani vrhovi Tičarice kipijo v megleno zlato ozračje.

Smrt ob jezeru

Smrtni krik.
Rušč kamenja v divjih golih stenah Tičarice.
Kriki groze.
Mir, tišina.

K jezerom prinese na nosilnicah mladega turista s smrtno rano na glavi. Moj Bog — tisti je, ki se je vračal včeraj z lučko z vrha Triglava, kjer je gledal sončni zahod.

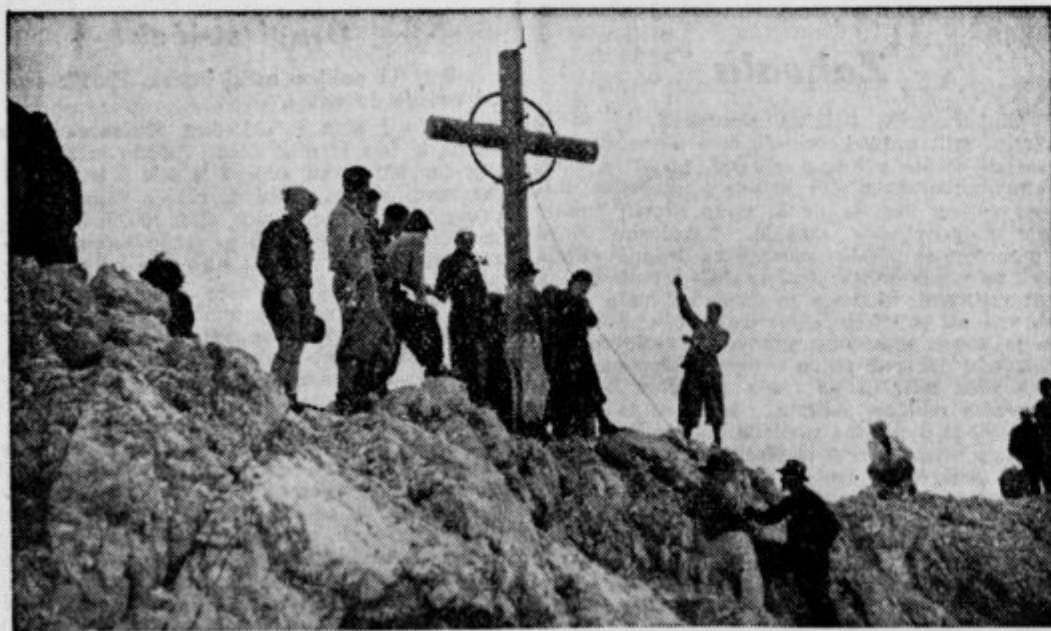
Nekdo krčevito ihti. Tekanje. Strašen nemir smrtno groze. Vsi smo si v hipu ob mrtvem bratu bratje in sestre. Vse se je od nas odmaknilo: gore in jezero in nebo. Med nami je samo beseda: Človek.

Skalnat grbeni Tičarice rdečijo v zahajajočem soncu, jezeri se pokrivata s skrivnostnimi večernimi sencami in svetlobami, nežni macesni tonejo z mehki večernimi sanjami v vesoljstvo...

V koči ob jezeru leži mlad fant, ves pokrit s cvetočim rododendronom.

Okna koč so vsa zlata v večerni zarji...

(R. Pečjak.)

Križ na Skrlatici

Pot čez globine in smrtne bližine

»Ob izviri Kireina, prežijo Tutejni, ti ljubi roparčki«, je z enakomernim, zvijajočim se glasom že dobro uro pripeval naš vodnik karavane, Da-ga, ritmu zibajočih se kamel. Da-ga je bil mongolsko-kitajski mešanec in mu je bilo petdeset let. Nešteto gubic mu je mrgolelo krog oči. Njegove tanke ustnice v skoraj indijsko rumenordečem obrazu z močnimi ličnicami so bile modričaste in namesto nosu je imel nekaj ploščatega, da si pomislil na to, kako ga je koj nekdo udaril v obraz, čim je prišel na svet.

Imkvil moj dolgoletni tovariš, je nejevoljno zmajal z glavo, Da-ga, ki nas je moral privedi skozi gorovje Tailagein-hara na pot do kolodvora v Kveifačengu, je bil brez dvoma pijan. Bržkone si je bil vzel v Sudsiju, poslednji karavanski postaji, zalogo žganja s seboj. Bedasto se je smehljaj in je popeval. Semjon Pavlovič, naš ruski spremljevalec, je sedel v sedlu s sklonjeno glavo in je skoraj že spal.

Pot, ki prav za prav ni bila nobena pot, je vodila skozi golo skalovje med razrvanimi, črnimi pečninami. Vrh gore je bil sneg. Strahotno zastrto je bilo večerno nebo razpeto nad njim. Ne drevo ne grm ni oživljalo tesnobne enakomer-

nosti tega izgubljenega gorskega sveta. Nemo, v ledeni tišini se je razprostiral pred nami; grozota, spremenjena v kamen. Ne glasu ni bilo slišati razen mehkega, podreajočega copotanja kamelinah podplatov, ki so polzeli v arcu puščave Gobi po poti, ki je bila nemara že tisoč let stara.

»Kaj pa zmeraj brundas, Daga? Rajši nam povej, koliko časa bomo še hodili do Kireina!«

Da-govo popevanje je utihnilo. Neskončno začudenje mu zeva z obraza. »Kirein? Kirein? Kirein vendar obiti, visokorodni, ali nisi slišal? Kučugun preži s svojo tolpo pri izviri.«

»A saj ni druge poti, ki bi vodila iz te so-teske, ko vprav mimo Kireina!«

Ulačinove oči so se stisnile. »Mogoče je pa le kaka pot.« je zašepetal in zagoneten smehljaj mu je obkrožil sinje ustnice.

Molče jezdimo dalje. Mahoma se zavemo nevarnosti, ki smo v njej. Tišina je hujša in hujša, vedno bolj tesnoben je občutek, da mogoče že na prihodnjem ovinku, za tisto in ono skalo, ki nam zapira pot, preži kaj groznega na nas. Ozrem se nazaj. Štiri tovrne kamele copotajo zibaje se za nami. Otožno medli Pavlovič prede. Ustnice se

mu gibljejo v štrni temne, razkuštrane brade. Tiho govori sam s seboj.

Tedaj krene Da-ga, ki jezdi prvi, s svojo kamelo v ozko zagato, ki zareži na levi pred nami. V poltemi splezamo v skalovje. Zivali se upirajo, obračajo glavo, boljčijo v svoje jezdece s hudobnimi očmi in pihajo in pljuvajo. Slednjič se vdajo.

Ozka steza drži počez v višino. Temno, kar brez odseva leži v dolini karavanska pot. Niti za četrto ure ne moremo biti oddaljeni od izvirov.

Luna je vzšla. Njen odsev plava nalahno srebrno po črnih pečinah. Kar navpično zavijemo v ozko grapo, potem pa iznenada zaziya pred nami navpično brezno v vrtoglavo globino. Da-ga se ustavi. Dolgo prislekuje v črno, neprodno temo pred nami, potem zavije na desno. Po stezi, ki je komaj tri četrta metra široka, se premikajo kamele dalje. Na levi pada pečina v globino brez dna, na desni se vzpenja stena vsa razčefedrana kvišku.

»Moj Bog, moj Bog.« zaslišim, kako stoka Rus, a ne upam se ozreti. Obide me občutek, kakršnega ima pač plesalec na vrvi, ki predvaja v višini cerkvenega stolpa kako vajo, kateri še ni kos. Kaj mi pomaga, da se tolažim s tem, da naj se zaupam nagonu živali, ki ne bo stopila nikoli napak, ko pa me bolj in bolj prešinja občutek omotičnosti, ki me hoče potegniti iz sedla v zevajočo črtno. Zaprem oči, skušam si dopovedati, da si bo tako žival najlaže sama od sebe poiskala pravo pot. Krčevito se zamislim v to, da jezdim nižje po ravni puščini. Vse zaman, veke se mi nehotе dvignejo... Nemogoče je, da bi imel zaprte.

Enakomerno odmeva copotanje kamelinah podplatov v nočni tišini. Zdaj pa zdaj zaslišim zamolkel glas, če tovor kake kamele zadene v štrlečo skalo. Nehote se tedaj zdrznem; ledeno me spreleti po hrbtu.

Na drugi strani gore, onkraj strmega roba, po čigar obronku jahamo, se v dolini vije karavanska pot; ondi je izvir vode, kjer tabori Kučugun s svojo tolpo. Da-ga je bil to pač zvedel v Sudsiju in se radi grozeče nevarnosti tudi napil korajže.

Kaj te steze ne bo nikoli konec? Se bolj se je zožila. Ze uro tavamo po njej. Ali pa se mi le dozdeva tako dolga? Srepro pogledam na glavo svoje kamele, na hrbet pred menoj jahajočega Imkvila, a strašno se branim, da bi se ozrl na levo. In vendar občutim pri vsakem koraku živali to

DOLENJSKE TOPLICE

železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopališče. Sijajni uspehi pri zdravljenju revmatizma sklepov in mišic, bolezni živčnega sistema, ženskih bolezni, raznih težav v dobi mene, organskih motenj srca in krvnega obtoka, raznih poškodb, zlomljenih kosti itd. Izredno nizke sezone cene: za 10 dni 700 din. Polovična vožnja. Avto zveza iz postaje do kopališča. — Pojasnila daje uprava.

črno, zevajočo globino in tako mi je, ko da me vleče iz tega k sebi. Strahotna, čarobna moč se dviga iz nje.

Onkraj gore počti strel. Le medlo se vali odmev in jak preko grebena.

»Naprej, ne ustavite se, pa naj se zgodi kar koli!« tiho zapove Da-ga, pa se mi dozdeva, ko da njegov glas kar kriči v smrtni nočni tišini. Spet počti strel proti nam in slabotno se ponovi odmev. Imkvilova kamela čudno zacvili. Tedaj zaslišim krike za seboj. Cefraje se, ropotaje poka les, težak, zamolkel padec... spet in spet isti ropotajoči glas. Prva kamela se mahoma zažene naprej, naše kamele začno dreviti za njo. Zdaj pa zdaj omahnem, ne upam se ozreti nazaj. Neznanski občutek, ki me spominja na dneve najhujše morske bolezni, mi zažema trebuh. Slednjič je Da-ga pomiril svojo žival; tudi naše spet mirno korakajo. Glavo okrenem k pečini in poškilim nazaj: oddahnem si: Semjon Pavlovič je še tu.

Spet je minilo pol ure, tedaj se nagne steza. Se počasneje napredujemo ko prej. Slednjič se na dnu medlo zaleskeče. V mesečini so vidne skale, videti je grušč, ki leži po obširni dolini.

Da-ga se ozre. Ves siv je v obraz, kar groza ga je pogledati, tako je spremenjen. In vendar se skuša smehljati: »Le eno kamelo smo izgubili, visokorodni! To se je dobro izteklo!«

Pogledamo nazaj v navpične strmine, na kvišku molečo, črno steno. Kje je steza, ki smo jezdili po njej? Niti malo je ni videti. Sele zdaj, ko smo na varnem, se dodobra zavemo, v kakšni nevarnosti smo bili. Izognili smo se Tu-fejem.

»Da si se upal jezditi po taki poti, pa še ponoči!«

»Treba je le, da zapreš oči, visokorodni, le oči, da zapreš,« mi Da-ga odvrne, »a živali so pametne.« Rad bi se hlabro zasmel, a njegove sinje ustnice drgečejo in zdi se, ko da se joka.

Drugo jutro srečno dospemo do studenca Zala.

(M. Velter.)

Hercegnovi - Kotor

Nad postajo leži mesto Hercegnovi, nekdanji Castelnuovo. Kralj Tvrtko I. Kotromanovič ga je sezidal. Amfiteatralno od morja tja v kreber, po trdih pečinah, se dvigajo hiše. Stare razvaline trdnjave »Iorte« Spagnuolo, obraše z bršljanom, veličastne še sedaj v svojih razvalinah, klubujejo času. Forte Spagnuolo — imenovan tako v čast Španjolcev, ki so bili zavezniki Benečanov proti Turkom. Benečanov ni več. Španjolci pa še imajo svoj spomenik, čeprav v razvalinah.

Kotor

Tiho plove parnik, lahno kakor labod. Okrog nas pihlja vetrič, morski vetrič, ki ga opeva tudi slovenska pesem. Prijeten je in globoko ga pijejo pljuča. Oko strmi... Slikovito obrežje z vilami, oleandri v cvetju, oljke s srebrnimi listi, visoke palme... sivo kopensko, mogočno gorovje, više in više se vzpenjajoče k oblakom, razorano z globokimi brazdami od divjih strel in nalivov, ki rišejo v te velikane svoja znamenja mogočnosti.

Kumborska ožina. V Tivatskem zalivu smo. Ladja plove in reže brazde v mirno morje. Obrača se k obrežju, pristaja, izkrca in vkrca in zopet odplove tiho šumeč. Oko se ne naveliča. Tiho občudovanje se loteva srca, ko plovemo skozi ožino »Verige« v Kotorški zaliv.

Na obeh straneh skal so trdnjave. Na grebenih gora pa so v razdalji posejane trdnjave — forti, starinski, iz časov Benetk. Zde se kot stari daritveni oltarji... Groteskna mogočnost sivih skal objema vse čustvo gledalca z nekakim nerazumljivim spoštovanjem in pobožnostjo. Brazdati so grebeni od vrha do tal, razorani kakor obraz stare kmetice, ki je pretrpela tisočero gorje.

Dva otočiča stojita tam na morju. Kakor miza velika se vidita. Na enem je star samostan s cerkvico in vrtičkom. Sv. Jurij (San Giorgio) mu pravijo. Najstarejši krščanski spomenik. Benediktinci so živeli v tem samostanu. Zidan je na pečini, ki štrli iz morja.

Se zanimivejši je njegov sosed. Gospa Škarpjelska (Madonna dello scarpello), kar pomeni dleto, mu pravijo. Kakor da plava na morju, se zdi in kakor da odseva v morski gladini vrhunec gore Vrmače...

Tik mene sedita fant in dekle. Belo je oblečena ona in on je v belem suknjicu.

Poslušam, kako ji pripoveduje o otočku. S tihim glasom ji pripoveduje, v katerem je čutili ljubezen.

»Dobro si pogledj cerkvico. Tisto, na tistem otočku, kjer ni vrta, ki je, kakor bi bila zidana na valovih. Čudna zgodba se pripoveduje o nji.«

»Pripoveduj,« je reklo dekle in v njenih očeh je bil lesk mladosti in sonca.

— Pred kakšnim štiri in pol stoletjem — je začel pripovedovati — so tam, kjer stoji sedaj cerkvica, molele iz vode tri skale, dleto podobne. In nič več. Morje jih je oblivalo, izpodjedalo, a one so kljubovale. Otoček pa, ki je pozneje nastal iz njih, je delo človeških rok. Zgodilo se je namreč, kakor pripoveduje legenda, da sta 22. julija 1458 veslala tudi dva ribiča iz Perasta, ki je še takrat

bilo živahno mesto. Pluli bomo mimo in videla boš, da se mu sedaj po pravici pravi »Mrtvo mesto«. Ribiča sta bila brata Mortosića. Ko sta tako plula, sta naenkrat opazila, da se na skalici nekaj blesti, nekaj kakor luč. Gledata, a ne moreta videti, kaj bi bilo to. Veslata bliže. In glej, ko se približata skalici, vidita, da je bila svetloba, podoba Marijina. Presenečena sta gledala podobo. Od kod se je vzela? Morje se je je dotikalo z valovi in jo kropilo, ali zmocilo je ni.

Vzela sta podobo, da bi je ne potopil kak morski val v času, ko se morje razburka, ter jo odpeljala v cerkev v Perastu.

Ali glej, podoba je drugi dan bila zopet na tistih treh skalicah v morju. In to se je dogajalo vedno, ko so jo prenesli v cerkev.

»Marija hoče cerkev na tistih treh skalicah,« je odločilo ljudstvo.

Ali kako postaviti tam cerkev? Kam postaviti temelje, da bi bilo prostora vsaj za kapelico? Ali niti za človeško stopalo ni prostora. Zasipati morje? Štirideset metrov? Ali ne bi bilo to Sisifovo delo?

Ali ljudstvo se je lotilo nemogočega. S trdo vero in z odlično voljo se iz nemogočega naredi mogoče.

Vse je delalo. Celo beneške in španske ladje so prevažale kamenje. Potopili so stare, s kamnjenjem natovorjene ladje. Bogataši so darovali velike vsote, ubogi so delali zastoj. In v 176 letih je bilo delo dokončano. Otoček je bil narejen. Cerkvica je bila postavljena in evo, sedaj jo gleda.

Dekle ga je poslušalo in se nehotе privilo še tesneje k njemu.

»Volja zmagaja povsod,« je rekla in ga pogledala v oči. Bog ve, kaj je hotela s tem poudariti.

Fant pa je nadaljeval:

»Taka je pravljica — legenda o tistem otočku in cerkvici. Navada zasipanja morja pa se je ohranila do danes. Vsako leto 22. julija priplove k otoku občinska ladja s kamenjem natovorjena ter ga potopi v morje.«

Ko sem se vračal, je bilo vprav 22. julija in sem videl ta običaj. —

(Iv. Vuk)

Otroški vozički naj-novejših modelov. Dvokolesa, motorji, tricikli, pogresljiva. Po zelo nizki ceni! Ceniki franko! »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska 6. Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 36.

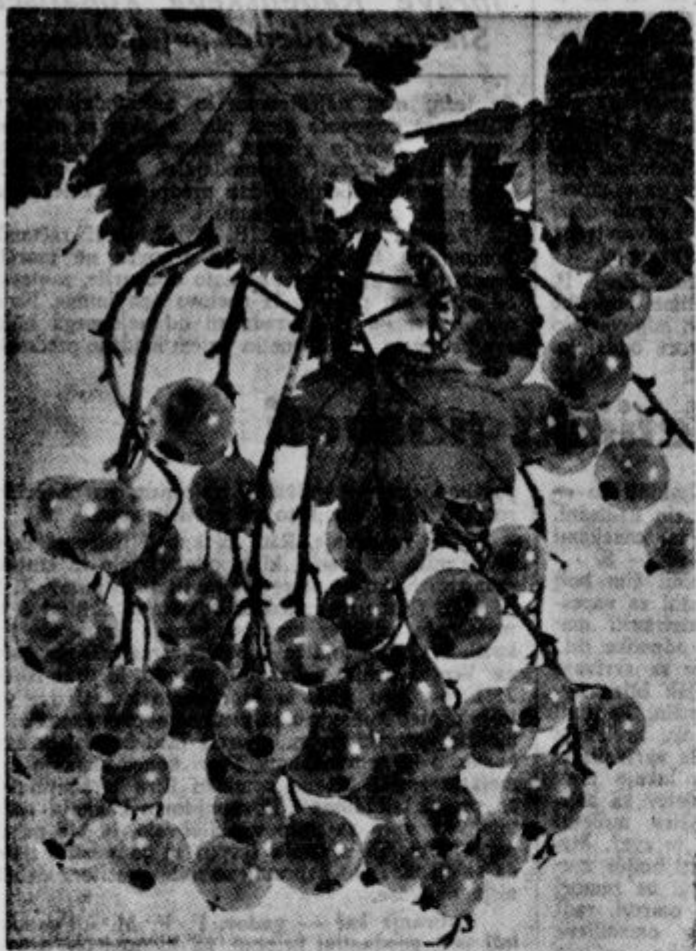
Služkinja: »Zunaj je neki gospod, ki želi z vami govoriti.«

Gospod: »Ponudite mu stol.«

Služkinja: »Saj ga je že vzel, a ne samo enega. In pravi, da bo vzel tudi klavir, če ne boste plačali obroka za pohištvo.«

DRUŽINA

Ko steklo so krhke in prozorne jagode

Ribez otrebiš pečljiv in jagode segreješ v kozarčih za konzerviranje sadja do 75 stop. (10 minut). Za vkuhanje izberi samo lep ribez, ki ima debele jagode, pa bodi bel ali rdeč. Grozdke hitro operi v mrzli vodi, jih osuši na prtiču, jim potrgaj jagode in napolni z njimi kozarce. Nato vlijes v kozarce 900 gramov sladkorne vode in segreješ.

Kvačkano pokrivalo in rokavice

Športno oblačilo in pleten kostim

Na pričujoči sliki vidiš dva odlična, angleška športna vzorca. Bela obleka iz pikeje brez rokavov (lahko pa ima tudi kratke rokave), ima spredaj široko progo »naramnico«, ki drži kratko, okroglo urezano krilo. Izrez krog vratu ima zadaj razporek za lažje gibanje. — Plašč iz lahkega, volnenega blaga. Če ga koj po igri oblečeš, ne bo prehlada. — Preprosti krog je tak, da moreš plašč povsod uporabljati. Ker ima širok gladek hrbet, rokave »raglan« in obširna, zunaj našita žepa, ga moreš obleci k sleherni poletni obleki.

Vaje za pravilno hojo

Brez dvoma ne rečemo preveč, če pravimo, da ima izmed 100 ljudi 99 ljudi nepravilne noge. Kako dobiš slabe noge? Če nosiš prekratko obutev ali nogavice. Taka obutev že kaj kmalu izmalči prste na nogi, ki te začno prav občutno boleti. — Toda to še ni dovolj, da čevlji (ali no-

pa jo s prsti spet zavrtnaj. To ponovi petkrat, a pazi, da pregibaš samo prste.
2. Prste skreči navzdol in hodi po zunanjem robu stopala.
3. Usedi se prekrižanih nog na tla in dvigaj zdaj to zdaj drugo nogo in kolobarj z njo.

gavice) niso prekratki, treba je, da imajo tudi pravilno obliko. Kdor ima ploščata stopala, ne sme imeti čevljev z visokimi petami; kdor ima pa na nogi visoko grlo, je pa še prav, da ima visoke pete. Čevlji s prav nizkimi petami ali brez pete so nogam še škodljivi.

Predvsem torej pravilno obutev, ki je nogam primerna! Treba je znati tudi pravilno stopati, da ne stopamo z nogami navzven, ampak jih polagamo v ravni črti predse. Prav je, če se vadimo dobre hoje. V ta namen delaj tele vaje:

1. Položi na tla brisačo, stopi nanjo bosih nog in skušaj s prsti spraviti brisačo podse. Potem

NAJNOVEJŠE
MODNE
TKANINE

Souvan
MANUFAKTURA

Zdravnik vdovi: »Gospa, bolehi ste. Dobro bi bilo, ko bi se spet omožili.«
Gospa (eramežljivo): »O, gospod doktor, ali naj bo to ponudba?«
Zdravnik: »Opozarjam vas, da mi, zdravnik, zdravlja nasvetujem, a jih sami ne jemljemo!«

V boj zoper kupčije z ženskami in otroki

Kakor poročajo angleški listi, je novi angleški notranji minister Sir Samuel Hoare izdal stroge odredbe zoper kupčijo z ženskami in otroki, ki je v poslednjih letih v Angliji še narasla. Ljudje večinoma mislijo, da so mednarodni prekupčevalci z ženskami le še figure iz razburljivih filmov, toda žalostna resničnost prikazuje to zadevo v jako mrki luči. Svetovna gospodarska kriza, brezposelnost, ki radi nje trpi tudi ženska mladina v mnogih deželah in — kar moramo odkrito priznati — veselje za pustolovščine in nagibi k lagodnemu in razkošnemu življenju so dejstva, ki tirajo številne žene in dekleta v nesrečo.

Znano je, da ima Zveza narodov v Zenevi posebno komisijo, ki se ukvarja s pobijanjem moderne kupčije s sužnji. V zvezi s to komisijo pa izvaja sleherni dežela še posebne uradne nadzorstvene ukrepe. Zlasti posvečajo vso pozornost potujočim artističnim skupinam tako zvanim »žiric« (Girl) in ženskim varietejem, a tudi takim ženskam, ki gredo v inozemstvo za vzgojiteljice, pestunje in uradnice. Saj so vprav v teh službah, ki so navidezno sijajne, nastavljenе pasti. Zato je treba take ponudbe natančno preiskati in zlasti so (ali bi morale biti) pod nadzorstvom mladolletna dekleta, ki se odpravljajo v take službe v inozemstvo.

V Angliji je Sir Hoare napovedal, da bo treba posvečati posebno pažnjo raznim možnostim in adoptiranjem otrok. Izkazalo se je, da se barantači s človeškim mesom navidezno oženijo z inozemskimi, zlasti francoskimi in tudi našimi mladolletnimi dekleti. Svoje žrtve odženejo tako s seboj v tujino, ne da bi jim oblasti kaj mogle, a ondi jih prodajo. Tako tudi adoptirajo (vzamejo za svoje) manjše deklice, ki jih prodajo v Azijo.

Angleške adopcijske postave bodo dobile zato dodatne paragrafe, ki naj bi take sleparije onemogočili in pristaniški in carinski uradi bodo dobili nove predpise. Prav tako bodo stiki s policijo drugih držav tesnejši, zlasti s francosko in iz dominijonov in kolonij, da tako izbrišejo sramotni pečat kupčije z dekleti in otroki. Središča te trgovine so v Južni Ameriki in v Aziji in tudi zveze teh kupčij s prepovedanimi mamili so dokazane. Vsa angleška javnost podpira novega notranjega ministra pri njegovih ukrepih.

Nadloga vseh gospodinj

Ozirati se moramo na letni čas in na domače pridelke. Paziti moramo na to, da sta zelenjava in sadje zaradi zdravja otrok vedno na mizi. Način kuhe je zlasti pri zelenjavi velikega pomena za hranilno vrednost. Če zelenjavo dušiš, uporabljaš zaeno najboljše in najokusnejši način kuhe. Zelenjava, brez mesnega dodatka, toda s krompirjem, je lahko po dvakrat na teden na mizi.

Mesa nikoli ne imej po dvakrat na dan! Ker pa smo beljakovini, ki so v mesu, potrebni, jih nadomestimo z beljakovinami, ki so v siru, sočivju, mleku, moki in jajcu.

Če živila po tem preudarku porazdelimo na poedine dneve, je sestava jedilnika kar veselo delo. Tako imamo pozimi ob nedeljah zajca (je poceni!) in omako s cmoki. — Mogoče moreš dvakrat na teden imeti ribje jedi, ki tudi niso več drage; tudi s slanikom si opomoreš. Po enkrat na teden, ob petkih, je dan močnatih jedi s kako zelenjadno juho. Po enkrat na teden je zelje s krompirjem in z mesom.

Tudi kravji sir naj pride na mizo; ali za večerjo s kruhom ali pa za štruklje, zavitek. Tako lahko pripravimo sirove rezance, zvaljke iz krompirjevega testa s sirom, cmoke s sirom in podobno. Sočivje, ko fižol, grah, leča vsebujejo mnogo beljakovin in so ko meso.

Za večerjo imejmo zaradi otrok navadno mlečno večerjo, mlečno riž, mlečno kašo, žgance, polento z mlekom.

Izbire je dosti in cenene! Za ves teden si moreš sestaviti jedilnik!

Vedno manj zakonov brez otrok

V Nemčiji so uradni podatki dognali, da je bilo v poslednjih letih rojenih več otrok kot prej. Leta 1933 je bilo rojenih 596.971 živih otrok, kar je bilo za 21.239 otrok manj kot leta 1932. Toda leta 1934 je prišlo na svet že 1.182.789 otrok, torej za 225.818 več kot leta 1933. Leta 1935 je bilo rojenih spet več otrok in leta 1936 spet 20.000 več, tako da je prišlo v zadnjih treh letih 770.000 otrok več na svet kot leta 1933. — Te številke ustrezajo številu novih porok, ki so se v teh letih potrojile, tako da je sklepate, da je zakonov brez otrok vedno manj in da imajo tudi prejšnji zakoni več otrok kot prej.

Še enkrat: Pozor na molje!

Če greš mogoče na počitnice, ne pregrni kar tako pohištvo in ne zabij oken, preden ne iztepeš zofe, blazin, odej, preprog in sličnega in dokler do dna ne prezračiš in ne izčistiš sobi! Neskončno lepo je moljem pod pregrinjali in v sobi z zaprtimi okni. Samica more vprav v pravni toplini in temini lepo mirno leči jajčeca in čez 12—14 dni se začne pasti ličinke po naših blazinah in odejah in se za vse življenje do siteda najdejo. Čim dobijo perutnice, jim je edino opravilo to, da se plodijo. Nam pa brez dvoma ni prav nič v korist, da bi postregli moljem s svojim pohištvom. Zato si poišči močnejše kovinskih pripomočkov, da uničimo te male škodljivce.

Sonce je in ostane še zmeraj najboljši sredstvo zoper molje. Molj se boji luči in je hud sovražnik sonca. Boji se tudi prepiha in hoče imeti mir. Zatorej je treba čim večkrat sobe prezračiti in pohištvo in preproge iztepeti in znositi ven. Moreš pa s pridom uporabljati, na primer, petrolej. Kar brez skrbi ga poškrpiš po pohištvu, ker ne bo nič lis po njem, saj kmalu izpuhti. Večje stvari, ko preproge itd., je treba zaviti v papir in paziti, da ni nobene odprtine, koder bi mogli molji noter. Ker pa ne vemo, ali so molji že legli jajčeca v te predmete, jih je treba prej prezračiti, skrtati in iztepeti.

Skromen možiček je ponižno potegnil pipo iz žepa, toda že ga je žena ošinila s strupenim pogledom.

»Toda, pomisli, ljuba ženka, vsi veliki možje so kadili.«

Ob košnji. Prelep je pogled na vrste kopic v dolini.

O pitju

Človek more več tednov živeti brez hrane, ne prenese pa, da ne bi na dva, tri dni česa pil, ker izloča telo vsak dan po dva in pol litra vode. To je treba nadomestiti, da se kri ne zgosti. Seveda se pa to ne pravi, da bi moral človek v 24 urah popiti dva in pol litra tekočine! Vsa živila vsebujejo vodo, največ je v sadju, zelenjavi, a je tudi v mesu in kruhu. Izračunali so, da pride vsak dan v človeško telo en in pol litra tekočine.

Poglavitna pijača je voda in je tudi najbolj prirodna. Slehera, tudi najbolj čista voda, vsebuje razne soli, ki jako učinkujejo na telo. Če bi pili izčisto, to je destilirano vodo, bi si škodovali zdravju. Ni vseeno, kakšno vodo pijemo. Mineralne vode so dokaz za to trditev. Zdravje ljudi v kakem kraju zavisi od tega, kakšna pitna voda je ondi. Če je v vodi dosti apna, imajo ljudje revmatizem; če je v vodi premalo ali nič magnezije, so ljudje v nevarnosti, da dobijo raka.

Ni dobro, če med jedjo pijemo preveč vode, ker so potem želodčni sokovi preveč razredčeni in je prebava slaba. Od slabe, počasne prebave pa se poniža lega želodca. Tudi sicer ni zdravo, če pijemo preveč vode, posebno ne na tešče in pozno zvečer. Jako škodljivo je, če kozarec vode kar zlijemo vase, ker se tudi more srce razširiti. To velja sploh za vsakršne tekočine.

A tudi na drugo plat ne smemo pretiravati. Če izpijemo na dan manj kot 800 gramov vode, kar nekateri storijo, da bi shujšali, je spet škodljivo za prebavo in je tudi oteženo delovanje srca in ledvic. Znanstveni poskusi so dognali, da najbolje pogasi žejo tista voda, ki vsebuje v 1 litru šest do osem gramov soli. Tako vodo so priporočali zlasti delavcem, ki se veliko potijo in hočejo venomer piti. Če pijejo to vodo, ne bodo dosti žejni.

Ko kosce kleplje koso, se oglašja kos z vrhov drevov.

Iz kuhinje v kuhinjo

Regrat, kislica in koprive

Regrat, ki se otroci radi igrajo z njegovimi cveti, so stari narodi častili kot čudotvorno zdravilo in novejša raziskavanja so dognala, da je regrat bogat kemiknih snovi in zlasti še vitaminov A, B, C in D. Iz listov, ki jih nabereš, preden regrat cveti, pripraviš okusno solato. Islandci pa radi jedo pečene korenine. Znano je, da regrat čisti kri in žene na vodo. V starih časih pa so iz regratovih listov in korenin narejali lepoto vodo, ki je bila baje dobro sredstvo zoper rdeče maroge, pege in slične nakaze na obrazu.

O kislici, ki jo trgajo v maju in juniju, trdijo ljudje, da je ni dobro dosti jesti, češ »da dobiš potem uši...« Listje kislice skuhaš kot špinado ali v zelenjadni juhi. Le bolniki z ledvičnimi boleznimi naj rajši ne jedo kislice.

Koprive so že zdavnaj znane, da so več vredne, kot kažejo. Kneipp jih priporoča za čiščenje krvi. Drugi so jih že preizkušali zoper bledico, kašelj, vodenico in čire. Tudi zoper izpadanje las so koprive izvrstno zdravilo, zlasti njih izcedek, pomešan s špiritom (dobiš v drogeriji).

Rabarbara

Rabarbaro moreš uporabiti za različna jedila, iz nje napraviš tudi most in marmelado. Mešajo jo tudi z jagodami in borovnicami. Sicer je treba rabarbari dosti sladkorja, vendar se kisli okus omili z jajci, zdrobom, kruhom in drugim sadjem.

Puding iz rabarbare

Skuhaš pol kilograma rabarbare v pol litru vode in dodaš nekaj limonove lupine in 60 g zdroba in 100 g sladkorja. Bolj okusno bo, če prineseš sneg dveh beljakov in en rumenjak. Puding streseš v izplaknjeno posodo in ga daš na mizo z vanilijevo omako.

Španske palačinke

Ostanke mesa ali gnat ali prežajeno slanino ali vse skupaj razrežeš na kocke. Dodas na kocke razrezan surov krompir in malo graha in vse to pražiš na olju ali masti. To poliješ z razvrkljanimi, z moko in vodo pomešanimi jajci in — ne da obrneš — pečeš, da je lepo rumeno.

Moč navade: »Katera izmed vas je potegnila za zasilno zavoro?«

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enkolonska, 3 mm. visoka petlinčna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Dobra šivilja
išče službo pri izurjeni šivilji v Ljubljani, Kranju ali Trzinu. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.470. (a)

Absolventka trgovske šole
išče službo kot začelnica v boljši hiši. Cenj. ponudbe prošim na upravo »Slovenca« pod »Pridna in vestna« št. 10.942. (a)

Šivilja
pridna in poštena. — Iščo službo kjerkoli takoj. — Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Ljubitelja otrok« št. 10.819. (a)

Šivilja
se priporoča za delo po hišah za 20 dni dnevno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.818. (a)

Iščem službo majerja
Nastopim lahko takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.826. (a)

Šivilja
z večletno prakso pride sivi na dom za nizko ceno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.058. (a)

Izurjena pletilja
vajena vseh v stroko spajajočih del, želi prenesti službo. Gre tudi na delo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.947. (a)

1000 Din
dobi tisti, ki mi preskrbi stalno službo v kakšni tovarni ali kje drugje. Sem poročen. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.011. (a)

Trgovska pomočnica
v svoji stroki popolnoma izurjena, želi prenesti svoje mesto. Želim mesto, kjer bi bilo mnogo posla. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.013. (a)

Prodajalka
mešane stroke, dobra moč izurjena tudi v vseh pisarniških poslih, želi prenesti mesto takoj ali pozneje. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Dobra moč« št. 10.995. (a)

Pek. in slaščič. pomočnik
mlad, dober kolesar, čedne zunanosti, zmogel kaveje do 5000 din, govori slovensko, nemško in srbohrvatsko, išče kakršnokoli zaposlitev. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ubojilje« št. 10.925. (a)

Trgovski sotrudnik
dobra moč, star 29 let, večje specializacije, manufakture, usnja, železnice in vse samostojne vodstva. — Iščo mesto kot poslovođa, vodja podružnice, skladišnik ali kaj sličnega. Na sigurno mesto vlozim kavicjo do 80.000 din. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Vestransko uporablivo« št. 10.923. (a)

Kemik
praktično v univerzitetnem laboratoriju, v tehnični analizi in desetletno tovarniško prakso v proizvodnji etrov in soli, vsakovrstne kreme za čevlje, apreture, politure, barve, črnila, klesa in lakove za usnje, pisalnega črnila in čistila za kovine, išče službo v destilacijskem zavodu, tvornici kemičnih izdelkov ali pa v barvitnem oddelku tekstilne tvornice. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Kemik« št. 11.079. (a)

Zasluzek
1000 dinarjev
in tudi več lahko zaslužite s primerno majhnim investiranjem, mesečno s delom doma. Posljam materijal, prevzamem gotove izdelke. — Zahtevajte prospekte, priložite znamko. — »Hemipa«, Pančevo, Braće Jovanović br. 20.

Pouk

Nemščino
od začetka do gladke konverzacije — poučujem zelo poceni, hitro in lahko. Še ugodneje v dvoje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.982. (u)

Nemščina in francoščina
Za ponavljalne izpite pripravila A. Potočnik, strok. dipl. jezikov. Večletna praksa. Cena zmerna. Prijava do 15. julija od 2—3. Tržaška c. 1-1.

Vajenci

Učenca
sprejme Babnik, mizarstvo, Litija. (b)

Čevlarskega vajenca
z vsjo oskrbo sprejme Jeras, Dobruša 6, p. Vodice

Učenko
za trgovino čevljev takoj sprejmem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10.989. (v)

Jermenarskega vajenca
in 15 letnega fanta sprejme v službo Zibret, Zidani most. (v)

Vajenca
sprejem v trgovino mešane blaga. Stare Marija, Zg. Šiška 84. (v)

Trgovskega vajenca
iz mesta ali bližnje okolice — sprejem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 11.018

Vajenca
za specializirano — boljših staršev, sprejme trdnica Frane Travisan, Stolna ulica 4, Maribor.

Pridno kmečko dekle
z mešanskim šolsko izobrazbo se želi izučiti trgovine v mestu ali na deželi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.012. (a)

Sprejem učenko
v trgovino mešane blaga v industrijskem kraju. Nastop takoj. — Pogoj: zdrava, močna, pridna. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.958. (v)

Dve vajenki
se sprejemata za šiviljsko obrt. Hrana in stanovanje v hiši proti odškodnini. D. Sattler-Lesjak, konfekcija, Resljeva c. 16, Ljubljana. (v)

Učenec
postenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v specializirano trgovino. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Posten« št. 10.918. (v)

Vajenca
ki ima veselje do slikarske in plesarske obrti, nad 15 let starega, z dobrimi spricjavami in postenimi kmečimi staršev, takoj sprejem. — Mihael Dobravec, slikar, Celje — Glavni trg 15. (v)

Učenec
za večjo trgovino z mešanim blagom, s primerno šolsko izobrazbo — in blagajničarka s prakso ali zadostno šolsko izobrazbo — se takoj sprejme. — Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo referenc upravi »Slovenca« pod št. 10.901. (v)

Pohištvo
Moderno in kvalitetno

POHISTVO
vse zajamčeno — že od 1700 Din šperane spalnice 675 Din kuhinjske opreme 375 Din kuhinje, kredence 400 Din omare 150 Din postelje — itd. Oglejte si veliko izbero pohištva pri »OPRAVA« zaloga pohištva Ljubljana, Celovška c. 50

Zasluzek
1000 dinarjev
in tudi več lahko zaslužite s primerno majhnim investiranjem, mesečno s delom doma. Posljam materijal, prevzamem gotove izdelke. — Zahtevajte prospekte, priložite znamko. — »Hemipa«, Pančevo, Braće Jovanović br. 20.

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Knjigovodja
mlajša moč, po možnosti z nekaj prakso, spreten in zanesljiv se sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 10.759

Službo dobe

Več izurjenih pletilj
sprejme za takoj Fr. Kon. Zidovska ulica 5. (b)

Čevlarskega pomočnika
takoj sprejem. Miklavčič, št. Vid nad Ljubljano

Spretno pletiljo
sprejme takoj Gržina, Celovška 44. (b)

Hlapca za poljska dela
sprejem. Bolka, Stožice št. 3, p. Jezica. (b)

Frizerko
dobro moč, takoj sprejem. Stalna služba. Salon »Vena«, Gradišče 4. (b)

Sprejmejo se vezilje
perfektno, z večletno prakso. — Nikola Ivković, Novi Sad. (b)

Mizarskega pomočnika
in vajenca takoj sprejme H. Bitenc, strojno mizarstvo, Vižmarje 77, Sent Vid n. Ljubljano. (b)

Prodajalka
izurjena v železnini, s prakso, se sprejme. Ponudbe s prepisom spricjav na upravo lista pod »Ljubljana 110054«. (b)

Raznašalec kruha
sprejem takoj. Prednost imajo tisti, ki so že nekoliko zmognili dela v pekarni. — Pekarna Šehazi, Limbuš. (b)

Izvežbana prodajalka
se išče za julij. Stalna služba na račun s kavcijo; znati mora nemško. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.842. (b)

Mesarskega pomočnika
in prekajevalca — samo delavoljnega, z dobrimi spricjavami, sprejem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Mesarja« št. 10.752. (b)

Kuharico
perfektno, pridno, pošteno, zmoglo gospodinjstvo, takoj sprejem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod »Perfektna« 11.049

Pomočnika
le dobro, zanesljivo moč, z večletnimi priporočili — išče za takoj ali pozneje večja trgovina z mešanim blagom na deželi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.953. (b)

Pekovski pomočnik
kot poslovođa, z nekaj kavcijo, do 30 let, z dobrimi spricjavami, se sprejme. Nastop 1. avgusta. Pismene ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Zanesljivo« št. 11.033. (b)

Gospodično
ki je že bila pri otrokih, vsele narave, energična, z znanjem slovensčine in nemščine, iščem za polnočasno od 2—7 za 8 letnega dekca. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »September« št. 10.866. (b)

Trgovskega pomočnika
ki ima veselje do potovanja, treznega, delavoljnega, sprejme engro-trgovina z deložnimi pridelki na deželi. Le res sposobne moči naj se javijo pod »Fikna plača« št. 10.836 v upravo »Slovenca«. (b)

Zastopnika
za prodajo perja in puha iščem za Ljubljano, Jesenice, Trbovlje, Trzin in Maribor proti proviziji. — Wolfenstein Adolf, Čonopija, Dunavska banovina. (b)

S 15. julijem sprejem
služkinjo, ki naj bo večja kuharica in nemščine. — Predstaviti se dnevno od 14.30 do 15. Šetina, Pribojna ulica 3. (b)

Deklica
pridna in zdrava — se sprejme za pomoč gospodinj na deželo. Starost 14—15 let. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Poštena« št. 10.991. (b)

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejem. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Priporočena« št. 10.968. (b)

Mizarskega pomočnika
in vajenca takoj sprejme H. Bitenc, strojno mizarstvo, Vižmarje 77, Sent Vid n. Ljubljano. (b)

Prodajalka
izurjena v železnini, s prakso, se sprejme. Ponudbe s prepisom spricjav na upravo lista pod »Ljubljana 110054«. (b)

Raznašalec kruha
sprejem takoj. Prednost imajo tisti, ki so že nekoliko zmognili dela v pekarni. — Pekarna Šehazi, Limbuš. (b)

Izvežbana prodajalka
se išče za julij. Stalna služba na račun s kavcijo; znati mora nemško. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.842. (b)

Mesarskega pomočnika
in prekajevalca — samo delavoljnega, z dobrimi spricjavami, sprejem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Mesarja« št. 10.752. (b)

Kuharico
perfektno, pridno, pošteno, zmoglo gospodinjstvo, takoj sprejem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod »Perfektna« 11.049

Pomočnika
le dobro, zanesljivo moč, z večletnimi priporočili — išče za takoj ali pozneje večja trgovina z mešanim blagom na deželi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.953. (b)

Pekovski pomočnik
kot poslovođa, z nekaj kavcijo, do 30 let, z dobrimi spricjavami, se sprejme. Nastop 1. avgusta. Pismene ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Zanesljivo« št. 11.033. (b)

Gospodično
ki je že bila pri otrokih, vsele narave, energična, z znanjem slovensčine in nemščine, iščem za polnočasno od 2—7 za 8 letnega dekca. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »September« št. 10.866. (b)

Trgovskega pomočnika
ki ima veselje do potovanja, treznega, delavoljnega, sprejme engro-trgovina z deložnimi pridelki na deželi. Le res sposobne moči naj se javijo pod »Fikna plača« št. 10.836 v upravo »Slovenca«. (b)

Zastopnika
za prodajo perja in puha iščem za Ljubljano, Jesenice, Trbovlje, Trzin in Maribor proti proviziji. — Wolfenstein Adolf, Čonopija, Dunavska banovina. (b)

S 15. julijem sprejem
služkinjo, ki naj bo večja kuharica in nemščine. — Predstaviti se dnevno od 14.30 do 15. Šetina, Pribojna ulica 3. (b)

Deklica
pridna in zdrava — se sprejme za pomoč gospodinj na deželo. Starost 14—15 let. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Poštena« št. 10.991. (b)

UNION

Veliko filmsko delo po znamenitem romanu »Zločin in kazen«
»Raskolnikov«
Harry Saur
predstave danes ob 17, 19. in 21. uri

Kravarja
dobra molzača — takoj sprejme Prosekvor, Bresterica pri Mariboru. (b)

Dekle
pridna in poštena, ki zna nekoliko kuhati, se sprejme. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Ljubitelja otrok«

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejem. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Priporočena« št. 10.968. (b)

Mizarskega pomočnika
in vajenca takoj sprejme H. Bitenc, strojno mizarstvo, Vižmarje 77, Sent Vid n. Ljubljano. (b)

Prodajalka
izurjena v železnini, s prakso, se sprejme. Ponudbe s prepisom spricjav na upravo lista pod »Ljubljana 110054«. (b)

Raznašalec kruha
sprejem takoj. Prednost imajo tisti, ki so že nekoliko zmognili dela v pekarni. — Pekarna Šehazi, Limbuš. (b)

Izvežbana prodajalka
se išče za julij. Stalna služba na račun s kavcijo; znati mora nemško. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.842. (b)

Mesarskega pomočnika
in prekajevalca — samo delavoljnega, z dobrimi spricjavami, sprejem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Mesarja« št. 10.752. (b)

Kuharico
perfektno, pridno, pošteno, zmoglo gospodinjstvo, takoj sprejem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod »Perfektna« 11.049

Pomočnika
le dobro, zanesljivo moč, z večletnimi priporočili — išče za takoj ali pozneje večja trgovina z mešanim blagom na deželi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.953. (b)

Pekovski pomočnik
kot poslovođa, z nekaj kavcijo, do 30 let, z dobrimi spricjavami, se sprejme. Nastop 1. avgusta. Pismene ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Zanesljivo« št. 11.033. (b)

Gospodično
ki je že bila pri otrokih, vsele narave, energična, z znanjem slovensčine in nemščine, iščem za polnočasno od 2—7 za 8 letnega dekca. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »September« št. 10.866. (b)

Trgovskega pomočnika
ki ima veselje do potovanja, treznega, delavoljnega, sprejme engro-trgovina z deložnimi pridelki na deželi. Le res sposobne moči naj se javijo pod »Fikna plača« št. 10.836 v upravo »Slovenca«. (b)

Zastopnika
za prodajo perja in puha iščem za Ljubljano, Jesenice, Trbovlje, Trzin in Maribor proti proviziji. — Wolfenstein Adolf, Čonopija, Dunavska banovina. (b)

S 15. julijem sprejem
služkinjo, ki naj bo večja kuharica in nemščine. — Predstaviti se dnevno od 14.30 do 15. Šetina, Pribojna ulica 3. (b)

Deklica
pridna in zdrava — se sprejme za pomoč gospodinj na deželo. Starost 14—15 let. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Poštena« št. 10.991. (b)

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejem. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Priporočena« št. 10.968. (b)

Mizarskega pomočnika
in vajenca takoj sprejme H. Bitenc, strojno mizarstvo, Vižmarje 77, Sent Vid n. Ljubljano. (b)

Prodajalka
izurjena v železnini, s prakso, se sprejme. Ponudbe s prepisom spricjav na upravo lista pod »Ljubljana 110054«. (b)

Raznašalec kruha
sprejem takoj. Prednost imajo tisti, ki so že nekoliko zmognili dela v pekarni. — Pekarna Šehazi, Limbuš. (b)

Izvežbana prodajalka
se išče za julij. Stalna služba na račun s kavcijo; znati mora nemško. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.842. (b)

Mesarskega pomočnika
in prekajevalca — samo delavoljnega, z dobrimi spricjavami, sprejem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Mesarja« št. 10.752. (b)

Kuharico
perfektno, pridno, pošteno, zmoglo gospodinjstvo, takoj sprejem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod »Perfektna« 11.049

Pomočnika
le dobro, zanesljivo moč, z večletnimi priporočili — išče za takoj ali pozneje večja trgovina z mešanim blagom na deželi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.953. (b)

Pekovski pomočnik
kot poslovođa, z nekaj kavcijo, do 30 let, z dobrimi spricjavami, se sprejme. Nastop 1. avgusta. Pismene ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Zanesljivo« št. 11.033. (b)

Gospodično
ki je že bila pri otrokih, vsele narave, energična, z znanjem slovensčine in nemščine, iščem za polnočasno od 2—7 za 8 letnega dekca. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »September« št. 10.866. (b)

Trgovskega pomočnika
ki ima veselje do potovanja, treznega, delavoljnega, sprejme engro-trgovina z deložnimi pridelki na deželi. Le res sposobne moči naj se javijo pod »Fikna plača« št. 10.836 v upravo »Slovenca«. (b)

Zastopnika
za prodajo perja in puha iščem za Ljubljano, Jesenice, Trbovlje, Trzin in Maribor proti proviziji. — Wolfenstein Adolf, Čonopija, Dunavska banovina. (b)

S 15. julijem sprejem
služkinjo, ki naj bo večja kuharica in nemščine. — Predstaviti se dnevno od 14.30 do 15. Šetina, Pribojna ulica 3. (b)

Deklica
pridna in zdrava — se sprejme za pomoč gospodinj na deželo. Starost 14—15 let. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Poštena« št. 10.991. (b)

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejem. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Priporočena« št. 10.968. (b)

Mizarskega pomočnika
in vajenca takoj sprejme H. Bitenc, strojno mizarstvo, Vižmarje 77, Sent Vid n. Ljubljano. (b)

Denar

Družabnik
ki bi finančiral izum za hitro plovljenje po vodi, naj se javi upravi »Slovenca« pod št. 10.861 za označbo vzorca, ki bi jo dal za zgradbo manjšega poskusnega stroja. (d)

Hranilne vloge
vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne papirje

vnovčim
najkulantneje po najvišji ceni

takoj v gotovini
AL. PLANINŠEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

Družabnika
s 50.000—100.000 din — iščem za vsaj let. Podjetje zelo rentabilno. Jamstvo vknjižba na prvo mesto. Ponudbe poslati upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Kompanijon 1181«. (d)

Vrednostne papirje
vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani. Krekov trg

Avstrijska specialna tovarna išče

za svojo novo podružnico res dobre, prodaje zmožne

zastopnike

Neverjetno preprosto vodstvo. Vsak kupec, zadovoljni odjemalci. Zaslugek dnevno več kot rabite. Pogoji: čedna garderoba in dobro, pošteno ime. Natančnejše podatke na Nikse, Graz, Kleiststrasse 48.

odstrani takoj brez duha in udobno vse nepotrebne **dlačice.**

Depot: COSMOCHEMIA, Zagreb, Smičiklasova 23.

Vsak parni kotel brez razlike

bodisi v industriji, pri parni ali centralni kurjavi lokomobile, stabilne motorje, razne hladilnice avtomobilske ali aeroplanske hladilnice

morete očistiti kotlova (Kesselstein) v obratu brez razkladanja in demontiranja z ameriškim preparatom »TEPALIN«-om, s katerim se tudi ovira tvorba kotlova in usedlin. Popoln uspeh zasamčen. Preizkusili so ga in ga priporočajo najslovičnejši specialisti in državne oblasti. Prihranek na kurivu do 50%, inštalacija in cevi pa trajajo mnogo dalje. — Vsa pojasnila in prospekte z navodili pošilja generalno zastopstvo tvrdka »HOBBY« A. R., Beograd, Uzun Mirkova 10. — Telefon 23-013.

Dražbeni oklic

V zapuščinski zadevi po dne 13. IV. 1937 umrlem Vljaj Mihaelu, trgovcu z modnim in manufakturnim blagom v Ljubljani, Wolfova ulica št. 5, se bo na predlog dedičev vsled sklepa okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 8. VII. 1937 I O 415/37 vse v zapuščino spadajoče modno in manufakturno blago, kakor tudi trgovska oprava, prodalo na

prostovoljni javni dražbi

ki se bo vršila v soboto, dne 17. julija 1937 ob 9 dopoldne v pisarni Ušlaka Ivana, javnega notarja v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 8.

Vsak dražitelj mora pred dražbo položiti kot vadij 10% cenilne vrednosti po 450.257 Din 50 par, ki je obenem vzključna cena.

Kupljeno blago se izroči proti plačilu kupnine.

Natančnejša pojasnila se dobe v pisarni podpisanega sodnega komisarja, kjer je na vpogled tudi cenilni zapisnik.

Ušlaka Ivan,
javni notar kot sodni komisar.

Triperesna deteljica

Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedej.

Konjedercu se je nazadnje zdelo kazni dovolj. »Hektor, nazaj!« je zaklical. Pes je ubogljivo izpustil svojo žrtev in stekel nazaj k gospodarju. Prijazno mahajoč z repom se je vzpenjal po njem ter se mu prilizneno dobrihal. Konjederc ga je počehljaj za ušesi in ga pohvalil:

»Bravo! Pošteno si ga zdelal!«

Ko je Peter videl, da se neznanec pobira s tal, jo je tudi sam jadrnih korakov ubral nazaj k hiši.

»Ves rokav mu je odtrgal!« je zmagovalno vzkliknil.

»Bo vsaj vedel, kdaj je spet lazil okoli moje hiše, zmikavi potepuški!« je zarobantil konjederc. »Ze nekajkrat mi je zmanjkala ta ali ona reč pred hišo. Prav gotovo je imel ta potepuh svoje preste vmes.«

»Seveda, kdo pa drugi!« je hitro pritrdil Peter in se zvito namuznil. Na vso moč imenitno se mu je zdelo, da konjederc dolži tatvine neznanega moža, čeprav jih je imel na vesti on...

V tem hipu je bil neznanec, ki so ga ljudje od daleč in blizu poznali pod imenom »potepuh Marko«, že na nogah. Pogled mu je zdrsel po obleki, ki je bila vsa razcefrana od pasjih zob. Divje in maščevalno se mu je zablistalo v očeh. Dvignil je roko z odtrganim rokavom, požugal s pestjo in zagrozil:

»Zapomnili si boste ta dan! Do emrti si ga boste zapomnili!«

Svojo grožnjo je podkrepil z robato kletvijo, potem pa se je obrnil in izginil v bližnji hosti.

Velika prodaja! Nizke cene!

Otroške hlačke od 6—8 Din, telovadne majice od 8—12 Din, otroške nogavice od 2—6 Din, mornarske majice od 12—14 Din, moške nogavice od 3—10 Din, pekovske majice od 12—14 Din pri

TRPINU, Maribor, Vetrinjska ul. 15

8% obresti plačamo za Vaš denar

in Vam nudimo zemljiškopravno, pupilarno varno kritje!

V pošteve pridejo zneski od 250.000 din dalje Sprejememo tudi vloge likvidnih zavodov v polni vrednosti. — Cenjene ponudbe z navedbo višine zneska v upravo »Slovenca« pod »Pupilarna naložba« št. 10856

VODJA TOVARNE

Veliko inozemsko podjetje, ki gradi v Jugoslaviji tovarne, išče prvovrstnega organizatorja, ki je bil že zaposlen v velikih industrijskih podjetjih. — Po mogočnosti inženier ali prvovrsten tehnik. — Ponudbe z obsežnimi referencami in dokumenti na upravo lista pod šifro »999«/10827.

Podružnica „SLOVENCA“
je na Miklošičevi cesti št. 5

Šolske sestre: Eggenberg pri Grazu
Georgigasse 84

Najboljšo priliko za priučitev nemščine nudi nemški tečaj zgoraj imenovanega zavoda, v katerem se deklice sistematično z besedo in pismom vpeljejo v znanje jezika.

Zavod ima tudi enoletni koncesijonirani trgovski tečaj, ki nudi poklicno izobrazbo in dobro pripravo za praktično življenje.

Prospekti pri predstojništvu zavoda

Zahvala

Izpolniti moram milo dolžnost, da se zahvalim vsem in vsakomur, ki je ob veličastnem pogrebu pokojnega

nadškofa

dr. Antona Bonaventure Jegliča

izkazal na katerikoli način čast temu velikemu sinu našega naroda.

Predvsem se spoštljivo in udano zahvaljujem visokemu kraljevskemu namestništvu, da je izvolilo odrediti posebnega zastopnika Njegovega Veličanstva kralja in kraljevskega Doma v osebi spoštovanega in uglednega gospoda generala Lazarja Tonića.

Zahvaljujem se prevzvišenemu episkopatu Jugoslavije in sosednih škofij, ki so osebno ali po posebnih zastopnikih v bratski ljubezni z molitvijo in cerkvenimi opravili počastili spomin svojega zglednega tovariša. — Zahvaljujem se kraljevski vladi, ki je s tremi svojimi odličnimi člani povdarila velike zasluge pokojnikov za državo in narod. Istotako se zahvaljujem senatu in narodni skupščini, da sta odposlala svoje zastopnike na pogreb.

Zahvaljeni naj bodo vsi zastopniki naših mest, predvsem mesta Ljubljane, ter vseh ustanov, društev in organizacij, katerih posamezne naštevati ne morem.

Zahvala velja prav posebno članom Zveze fantovskih odsekov, ki so oskrbeli častno stražo ob mrtvaškem odru pokojnega nadškofa.

Zahvaljujem se vsem darovalcem vencev, posebej pa še tistim, ki so namesto cvetja darovali v dobrodelne namene vprav po mišljenju in želji pokojnikov.

Zahvaljujem se posebej odboru za pogreb, ki je z nežno skrbjo, pobožno pieteto in veliko spretnostjo pripravil in vodil pogreb.

Končno se zahvaljujem vsem, ki so se pogreba udeležili, ki so v dostojni spoštljivosti v špalirju izrazili čast pokojnemu. Prebivalstvo Ljubljane in slovensko ljudstvo je z udeležbo na pogrebu dalo samo sebi najlepše spričevalo. — Najtoplejša zahvala pa za vse molitve, ki so se opravile in še opravljajo za pokoj duše našega velikega nadškofa Antona Bonaventure. Molimo zanj tudi še nadalje, a priporočajmo se tudi njegovi priprošnji pri Bogu, kateremu je služil vse življenje z junaško zvestobo.

V Ljubljani, 9. julija 1937.

† **Gregorij Rožman**

škof

Jože Jagodič:

Iz zadnjih dni † nadškofa Jegliča

Iz umljivih vzrokov morem šele danes ugotoviti željo uredništva in napisati nekaj črtic iz življenja pokojnega nadškofa. Nepriznana smrt je pretesla ves narod; tem bolj tiste, ki so z njim živeli in tiste, ki so bili priče njegovih poslednjih življenjskih dni. Dni, polnih življenja, ki niso dali slutiti njemu niti okolici, da je tako blizu konec. Nekaj črtic. Iz zadnjih štirinajstih dni. Evo vam jih.

Znano je, da je pokojni nadškof vsako leto poromel na Brezje. Ko je bil še aktiven, ga je pot večkrat na leto peljala mimo Marije Pomagaj. Ko je šel v pokoj, je hodil po enkrat na leto. Nikoli ni izostal. Otroško je ljubil Marijo. Z njeno pomočjo je zgradil ogromno stavbo svojega življenjskega dela. Zato ji je bil hvaležen in jo do zadnjega diha častil. Zato ga je tudi poklical k sebi na svoj god. Torej Brezje. Za letos je v dogovoru s svojimi

pri Volčevih sorodnikih in pri županu smo se odpravili proti Radovljici, da odločimo dekana.

V Radovljici se je nadškof vedno rad ustavljal. Na to mesto ga je vezalo mnogo mladostnih spominov. Meščani pa so svojega bližnjega rojaka iz Begunj tudi vedno kar moč lepo sprejeli. Tako tudi to pot. Zvonovi so potrkavali, orgle so pele, pa tudi cvetja je bilo nič koliko za nadškofa in avto, ki so ga okrasili. Dekan Fatur, ki ima (po ponovni nadškofski šalji izjavi) nemalo zaslug za Jegličovo nadškofstvo, je gostoljubno sprejel visokega protektorja pod župnijski krov.

„Letos sem pa zadnjikrat...“

Šlo je že pod noč, ko smo skozi Naklo in mimo brdeškega gradu zavozili na Visoko na kratek obisk v moji rojstni hiši. Ze več let sem se je to

Za popoldne je bil načrt: Luče, Solčava, Logarska dolina in nazaj grede Ljubno. Vse je šlo po redu. Lepo poletno popoldne smo sedeli pri planinskih kočah v Logarski dolini in zrlj v veličastne gore: Ojstrico, Brano, Planjavo. Gledal je tudi on, nemo, dolgo. Če danes mislim nazaj, se mi zdi, kakor da se je poslavljaval od lepe slovenske zemlje. Zapisal se je tudi v spominsko planinsko knjigo. Po kratkem obisku pri Rogovilec smo bili pod večer v Ljubnem v gostoljubni hiši zdravnika dr. Arha, kjer je bil nadškof nenavadno razigran in šaljev.

Naslednje jutro, 22. junija, smo se po maši v kapeli sv. Jožefa odpeljali v Ljubljano. In sicer čez Gornji grad. Hotel je nadškof, da še enkrat vidi grad, v katerem je prebil pet let svojega delavnega pokoja. Kako se je od vsega — nevede — poslavljaval! Od krajev, ki jih je ljubil, od ljudi, ki jih je poznal. Nič več jih ne bo videl.

Slovo od nasledstva

V Ljubljani se je sešel z ljubljanskim škofom Rožmanom, ki se je pravkar vrnil iz ribniške dekanije z birmovanja. Po obedu sta se prisrčno poslovila, ne vedoč, da se vidita poslednjikrat. Mrtvega ga je čez dober teden dni sprejel pod svoj škofijski krov.

V Celju

In slednjič Celje. Tja je nesel Jeglič vso svojo mladost. Bil je namreč do zadnjega svojega diha mlad, tako neizrečeno duševno mlad, da mu ni primere med nami. V tem zlasti je tako nepozaben. Kdor ga je videl in slišal v Celju, ga ne bo mogel pozabiti nikdar. Slika tega večnega mladca ga bo morala spremljati vse življenje. Zapustil nam je v dedščini svojo mladost.

Do drobnega je bilo vse dogovorjeno, preden smo šli. Bilo je 28. junija popoldne. Ob štirih je zabil avto pred škofijo. Nadškof se je pripeljal iz Stične in prisedel sem. Zdel si me je nenavadno slovesen, s trdim, svetlim klobukom, ki ga že dolgo ni nosil. Sedel je vzravnan, oči so se mu bliskale. »Upam, da bomo prav zadovoljni in veseli,« mi je pisal v zadnjem pismu, ki sem ga prejel tisto popoldne. Bili smo veseli že po poti. Saj se pelje Jeglič v Celje med fante, med svoje fante! In tem bo povedal, saj jim ima toliko povedati, molil je, da jim bo mogel dobro povedati in da ga bodo razumeli. Pa čeprav se toliko napora, pa čeprav naj bo potlej od truda smrt.

Med hmlejem, sanjam hmlejem ob bistri Savinji se je vila naša pot. »Glejte, goro Oljko!« mi pravi. On jo je videl, jaz je nisem. Cudil sem se, da tako dobro vidi. »Jaz sem mlad!« je bil odgovor.

Tiho smo zavozili v Celje. Mimo Glazije, kjer so fante tekmovali in se pripravljali na nastop. Nič ni bilo sprejema. Le kakor sonce veseli opat Jurak je prisiljal nasproti, s sonornim glasom glasno pozdravljajoč. V takem domu je človek takoj doma. Tudi nadškof je bil. Saj sta z opatom stara znanca. Križem po zeleni Stajerski je vozil svoj čas gornjegrajskega samotarja in celo prebil Sotle na svoj rojstni dom nas je nekoč izobil. Pri večerji mu nadškof rahlo namigne, da ve, da ima opat danes rojstni dan in jutri god. Ze se dvigne čaša v voščilo in čestitko. »Pro te applica-

bolc Da bo jutri zanj maševal. Solza zaigra opatu v očeh. Kako ne bi!

Zvečer akademija v gledališču, za tem podoknica. Nadškof gleda, opazuje, posluša. Navdušeno ga pozdravljajo, pravi orkani glasov. On pa počiva z očmi zlasti na »fantičih«. Ti so mu najbolj všeč. Naraščaj! Da, ta! Potem ne bo konca celjskih dni, potem bo ta podrastel sedanje mladce, ki bodo postali možje in bo armada vedno večja in silnejša. To ga vžiga, da se ravna in mu žare oči. Joj, to jim bo jutri lepo povedal!

Jutro praznika sv. Petra in Pavla je. Nadškof v opatijski cerkvi mašuje. Asistiram mu. Zdi se mi še bolj pomlajen. Saj moli za mladino in je mlad ob tem. Na trgu se zbirajo vedno večje množice fantov in mož. S težavo se prerijemo do vhoda v mestno hišo. Ko ga podpiram po stopnicah, lahko drhti. Na balkonu mu zažare oči. In množica temu žaru sledi. Kdaj so že koga tako pozdravljali, kakor pozdravlja mladina nadškofa Jegliča! »Med vami sem ves vaš!« Ginjen je, prevzema ga, sede.

Končana je maša, govori se začno. Nestrpen je. Sedim tik za njim in me venomer sprašuje, kdaj naj gre. Moral je iti čez cesto na nasproti stoječo govorniško tribuno. Množica posluša, odobruje, pozdravlja. Slovenske može, ki ji vodijo usodo. Jegliča najbolj. On je najbolj njihov.

Slednjič pride vrsta nanj, kot zadnjega. Peljem ga čez trg in vprašam, koliko časa bo govoril. »Pet minut ali pa pol ure, kakor bo, kakor bo!« mi odgovori. Ze je na odru. Bežno se ozre v mikrofonski pred katerim se ni nikdar govoril. Sname z glave biret in se ozre po množici. Dolgo ne more začeti. Mu ne puste. Burno ga pozdravljajo. Slednjič vendar. »Živimo v velikih časih...« Zmeraj je težko govoril in zmeraj ga je bolelo, da ga ljudje ne razumejo. Danes čuti, da ga razumejo. Njegov glas se začuda močno odmeva med zidovi, mikrofonski ga nosi med množico. Prekinejo ga. Navdušen je, biret mu pade iz roke. Nič ga ne pobira, proste ima roke in sedaj šele se lahko izraža tudi s svojimi značilnimi gestami. Zopet val navdušenja in še in še, da se stopnjuje tudi njegov glas ob četrti in zadnji točki. »Povsod Bogate zaori iz njegovih ust in z biretom zamahne, da je lepota ta prizor. Točno četrta ure je govoril.

Rekli so: Tako se ni nikoli govorilo. Danes vemo, da je bil to njegov labodji spev.

Ko smo se vrnili v opatijo, mu je prihitel nasproti minister Korošec, rekoč: »Drugi so brali, vi ste prosto govorili, stara šola je še vedno najboljša.« — »Kajne, kajne!« se je zadovoljno smehljaj. »Ti reš ti!«

Popoldne je bil javen nastop na Glaziji. Nadškofa je predvsem navdušil rajalni pohod in sledeče proste vaje. Nad vse je bil vesel, ko je videl pred seboj toliko telovadcev. Čez 500 jih je bilo. »Naših fantov, naših fantov!« — Pri večerji ni mogel prebraviti priveditve.

Drugo jutro, bilo je 30. junija, je v opatiji maševal. Po maši je zadržal. Cudil se je, ko sem ga preudil. Bil je truden.

Zadnjič skozi Ljubljano

Ko smo se peljali z avtom po isti poti v Ljubljano, je govoril dolgo o priveditvi. Zares je bil navdušen. Kar oživel je spet. Tudi spremstvo je bilo živahno. In nadškof je k živahnosti podžgal. Marsikatero šalo je povedal in se tej in oni od srca nasmehal. Proti Ljubljani pa se je zresnil. Skozi mesto se je peljal skoro molče. Bila je njegova zadnja pot. Kdo ve, kaj je mislil?

Pred škofijo sem izstopil. Prisrčno mi je stisnil roko in se zahvaljeval. »V ponedeljek pa na svidenje!« To so bile zadnje besede. Tako rekoč en dan pred smrtjo.

V ponedeljek pa smo ga pokopali...

Nadškof dr. A. B. Jeglič med svojimi sorodniki dne 15. junija pri Mariji Pomagaj na Brezjah

sorodniki določil 15. junij. Tega dneva se je že več tednov prej prisrčno veselil. Pisal je in zopet pisal in določal. Do vseh podrobnosti, kakor je znal le on. 14. junija popoldne sva ga s tovarišem Mervcem naložila v Stično, da bi v Ljubljani prenočil in se zjutraj zgodaj odpeljal na Gorenjsko. Ravnatelj Čuč mu je dal na razpolago avto, kakor vselej, kadar ga je želel. Tako tudi to pot. V Ljubljani ga je čakal obisk. Naneslo je, da se je pred dnevi spomnil, da mu živi še sošolec iz davnih dijaških let. Edini, ki je še živ ostal. Je to v pokojeni general Tomše. Pisal mu je, da ga bo 14. junija popoldne na njegovem domu tam na Kodeljevem obiskal. Kmalu se je general oglašil pri meni in prosil, da bi smel on nadškofa obiskati. Tako se je tudi zgodilo. V nadškofovi običajni sobi v škofiji sta se pogovarjala in kramljala, obujajoč spomine na dni, ki so za nas že zgodovina. Nenavadno dolgo, ker nadškof, kakor znano, je bil z obiski kratek. Bil sem priča prisrčnega slovesa. Dva 88 letna sošolca! dva generala! Koga ne bi ganilo?

Pri Mariji Pomagaj

Zjutraj smo odbrželi. V spremstvu sva bila Volc in jaz. Nadškof je bil čil in dobre volje. Strogo se je držal tega, da dotlej, dokler ni maševal, ni govoril. Kanonik pa bi bil rad povedal to in ono. Znan šalivec je in je imel pripravljenih nekaj novih. Ko le ni kazalo drugače, mu je dovolil, da sme govoriti. Pa samo do Kranja. Potem da bomo do Brezij molčali. No, prav točno tako ni bilo, ker je bil nadškof sam izredno zgovoren. Bilo ga je samo zdravje.

Na Brezjah se je zbrala kaj pisana družba. Sorodniki z družinami in od sile živimi otroci. Seveda ni manjkalo Petra iz Begunj, nadškofovega bratrance. Prišel je tudi ravnatelj Zumer iz Marijinega grada, katerega je nadškof posebej povabil. Med mašo pri Marijinem oltarju so vsi prejeli sv. obhajilo — iz njegovih rok poslednjikrat. Po maši in zahtku sem vso pisano družbo z nadškofom v sredi fotografiral. Slika je nadškofu zelo ugajala, saj še nikdar ni bilo zbralo skupaj toliko njegovih sorodnikov.

Slovo od naših planin

Čas je hitel, imeli smo še dolgo pot: v Rateče in Planico pod Jalovec. Z župnikom Lavtižarjem sta bila že od mladih nog prijatelja. Zato je nadškof sklenil, da ga letos obišče. Pisal mu je (ne enkrat!), kako in kaj. Da bi rad videl Marijino kapelico v Planici. In njega, ki sta edaj najstarejša duhovnika v škofiji. No, šlo je po načrtu. Naložili smo še dekana Faturja in bili pred popoldnem v Ratečah. Tu je nadškof doživel po dolgih letih zopet enkrat sprejem, kakor ga je bil vajen doživljati dolga leta, ko je birmoval po deželi. Zbrala se je šolska mladina, cerkvene družbe z zastavami, gasilci, občinski odbor z županom, možje in žene. Tudi govori so bili in šopke planinskih cvetic so mu izročili. Nadškofa je vse močno ganilo. Po obisku v cerkvi je dobri župnik Lavtižar postregel svojim gostom. Prišla sta tudi župnika iz Kranjske gore in z Dovjega. Med obedom se je gostitelj dvignil in napil odličnemu prijatelju. Lavtižar, ki zna v svojih spisih tako ljubko kramljati, je nanzal v besedo mnogo zanimivih misli. Dejal je, da so nadškofa vsi že kot dijak spoznavali. Kar nekako drugačen je bil kot drugi. Bil je vedno bolj sam in vedno kaj študiral in bral. Bil je vedno odličnjak. Vsi da so čutili, da bo iz njega še kaj posebnega. No — je povzel — nismo se zmotili. In tako dalje. Nadškof se je v odgovoru šalil. »Pišeš, veliko pišeš, pa o Mariji pišeš — samo umreti se bojiš, umreti. Veš, bova šla. Kmalu bova šla. Oba bova šla. Ti kerle ti, pa še slišati noče.« Res, Lavtižar je potožil: »Večkrat mi nadškof pišejo, pa na koncu vedno kaj o smrti. A to tako nerad slišim.« Seveda, saj tudi nadškof ni. Ko sem mu pred leti v Gornjem gradu, ko je bil hudo bolan, bral iz neke knjige, mi je pozneje, ko je ozdravel, dejal: »Ti kerle ti, pa o smrti mi je bral!« — V Ratečah smo bili 15. junija. Kdo bi bil slutil, kaj se bo zgodilo čez 14 dni...

Med kosilom je začelo deževati. Hoteli smo opustiti pot v Planico. Pa nadškof ni odnehal. »Do kapela bomo že prišli, tudi če je dež.« Pa smo šli, oziroma peljali smo se. Kmalu smo bili pri kapelici, ki jo je s tako ljubeznijo sezidal župnik Lavtižar. Škoda, da se niso videle gore, krasni Jalovec. Pa je že smola, da dežuje, kadar imajo škojfe opravka s planinskimi kapelami. Tako je bilo na Kredarici, tako v Vratih in lani v Planici. Prav tako za nadškofov obisk. V kapelici smo izmoliли tlanje in se odpeljali nazaj v Rateče. Sklenila pa je družba, da pride v Planico zopet ob lepem vremenu. Cele ne bo več... Po obiskih

godilo v nemalo radost mojih dobrih staršev. Vsa ko leto je bilo v zvezi z Brezjami: »Pa na Visoko tudi, na Visoko tudi!« S svetim spoštovanjem in nedopovedljivim veseljem je bil visoki cerkveni knez sprejet nad desetkrat pod skromni kmečki krov. Vas je letos ta dan praznovala god svojega patrona sv. Vida, zato se je čutila še bolj počaščeno. Prišlo je staro in mlado, da še enkrat vidi »starega škofa« in prejme v podružnici njegov blagoslov. Ob slovesu je padla beseda o zopetnem svidenju drugo leto. Pa je nadškof dejal: »Veste oče, letos sem pa zadnjikrat, bom šel v grob, v grob bom šel. Pa kaj v Stično pridite! Tudi vi, mati, saj ste kakor dekelca.« Takrat mi je bilo tesno pri srcu, danes vem, da mi je bilo. Čeprav se je nadškof še šalil...

Skozi Senčur in Vodice smo se trudni vrnili v Ljubljano. To je bilo 15. junija.

Nadškof je v Ljubljani prenočil in v škofijski kapeli maševal Bilo je 16. junija. To je kapela, v kateri je nadškof prebil dober del svojega življenja. Tu je ure in ure molil in jokal in trepetal in se boril s svojim Bogom v tabernaklju, od tod je spel potolažen in močan in razsvetljen v življenje, ki se je vse použivalo za duše in dragi mu slovenski rod. »Ko večna luč bi znala govoriti...« Proti pričakanju je vzel tisto jutro za mašo črno barvo...

Dopoldne se je odpeljal nazaj v Stično.

V Grobljah

»Hud bo ta mesec zame, hude je večkrat dejal. Povabljen je bil še v Groblje in v Celje. Ni se bal truda, čeprav je tako rekel.

Šli smo torej v Groblje. Bilo je 20. junija. Zgodaj zjutraj sem se peljal ponj v Stično in tam smo se naložili (ta izraz je on vedno rabil) nadškof, opat in jaz. V Ljubljani se je v škofiji nekoliko odpotil, potem smo se v dolgi koloni odpeljali. Slovesno so sprejeli vrli Gorenjci dva nadškofa, ministra, bana. Mašo, ki je sledila, je opravil nadškof, zadnji pred maso ljudstva. Bil je dosti čil, čeprav v nogah zadnje mesece ni bil več prožen. Treba je bilo paziti na sleherno stopinjo. Po maši je zadnjikrat slovesno blagoslovil slovensko ljudstvo. Z izrednim zanimanjem je sledil govorom. Bil je sicer zadnja leta nekoliko naglušen, a se je o vsem, kar ni dobro razumel, dal točno informirati. Nad vse mu je ugajala disciplinirana množica, ki je tako pazljivo poslušala.

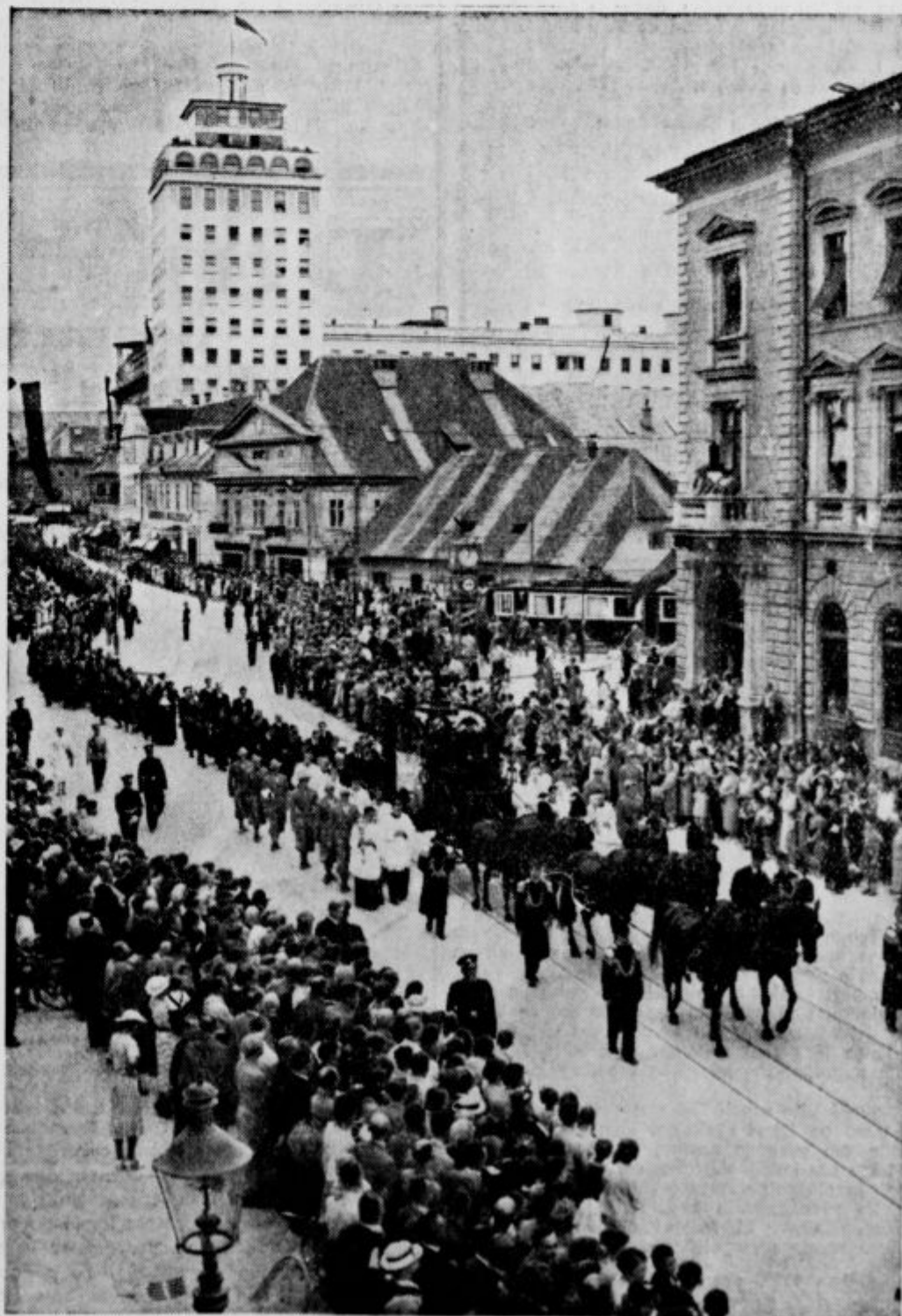
Pri kosilu je opazil med gosti Pavla Zavadvla in Miha Jenkoto. Miha je od daleč požugal. Češ, ali zopet... No, rekel mu je potem: »Dovolim vam, Miha, saj vam dovolim, samo vice bodo hude, vice.« In Miha se je brez oklevanja poslužil danega »polnomočja« in govoril Jegličev misijonski govor. Zavadvla pa ga je kritično motril...

Na svojem bišem posestvu

Popoldne se je udeležil prvega dejanja igre na prostem »Naša apostola«. Pa že je prišla pošta, da čaka avto za Marijin grad. Hotel je namreč izrabi to priliko, da se pelje iz Groblj v Marijin grad, obiskat svojega nekdanjega škofijskega upravitelja in mu osebno voščiti za god. Kmalu smo zavili v Črni graben, šofiral je godovnjak sam. Bilo je lepo nedeljsko popoldne. Med živahnimi razgovori nismo vedeli, kdaj smo prevozili dolgo pot. Na cilju smo bili. V villi, v kateri si je ravnatelj Zumer uredil svoje stanovanje z ženo (lani v juniju ju je v Stični poročil nadškof), je nudil gostitelj prenočišče za dve noči. Mala ravnateljeva hčerka, stara komaj nekaj tednov, je drobila v tiho noč. Seveda jo je nadškof hotel takoj videti, da jo pokriža na čelu.

Z ravnateljem so vezale nadškofa tesne vezi. On je bil tisti, ki je dolgih pet let v tistem Gornjem gradu samotnemu upokoju upokoju vzdrževal zvezo s svetom in njega dogajanja. Vsak teden ga je obiskal. On in radio sta mu lajšala samotlo. Pa še zdravnik iz Ljubnega, dr. Arh, ki je stalno zasledoval telesno počutje visokega kneza. Oba je imel nadškof zelo rad. Zato je bil nemalo vesel, ko se je že zvečer pojavil na obisku tudi dr. Verh. V prijetnem razgovoru smo posedeli pozno v noč.

Drugo jutro, 21. junija, je ravnatelj godoval. Nadškof je v kapelici sv. Jožefa, ki jo je sam sezidal, maševal pred zbrano družino škofijske uprave. »Pa za vas bom maševal jutri, za vas,« je dejal zvečer ravnatelj, ko sta si voščila lahko noč. Dopoldne je še enkrat pregledal vse obrabe uprave. Bilo je čudovito, s kakšnim zanimanjem je vsemu razlaganju in ogledovanju sledil. Čeprav je že težko hodil, ni odnehal prej, dokler ni vsega pregledal.

Pogreb nadškofa dr. Jegliča:

Trije pari vrancev peljejo krsto z zemskimi ostanki pokojnega velikega vladike po Dunajski cesti.

